

GYÜMÖLCSKERTÉSZ.

A KÖZSÉGI FAISKOLÁK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hónap 10.-én és 25.-én.

KIADJA A MAGYAR KIR. FÖLDMÍVELÉSÜGYI MINISTER.

Szerkeszti: rudinai MOLNÁR ISTVÁN,

ministeri tanácsos, orsz. gyümölcsészeti és fatenyésztési ministeri biztos.

Előfizetési ára egész évre úgy községeknek, mint magánosoknak két korona, mely a lap kiadóhivatalának: Schmidl Sándor könyvnyomdájának, Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 3., egyszerre küldendő be. Szerkesztőség: Budapest, I. ker. Ménesi-út 45.

A m. kir. Belügyministerium 1891. évi 33.881. számú rendelete szerint e közlönyre minden község előfizetni tartozik. — A m. kir. Vallás- és közoktatásügyi Ministerium 20.899/1891. szám alatt az összes felekezeti hatóságoknak ajánlotta.

Tartalom. — *Nem-hivatalos rész:* Az idei gyümölcsészeti és fatenyésztési tanfolyamok. — Virgouleuse-körtefajta. (Képpel.) — A gyümölcsfák virágzása és terméskötése. — Korai érésű cseresnye- és meggyfajták. — Amerikai faiskolai eke. (Képpel.) — A nagykorösi ugorka-termesztés. — A gyümölcshullás megakadályozása. — Konyhakerti vetési, ültetési és termesztési naptár. — Eladó gyümölcskészletek és keresletek. (Folytatás.) — *Közhasznú kérdések és feleletek.* — *Vegyes közlemények.* — *Szerkesztői üzenetek.* — *Hirdetések.* — *Betöltendő állások és ajánlközások.*

NEM-HIVATALOS RÉSZ.

Az idei gyümölcsészeti és fatenyésztési tanfolyamok.

A lelkészek részére gyümölcsészeti, a tanítók részére pedig fatenyésztési tanfolyamok a f. év tavaszán is tartattak Darányi földművelésügyi minister gondoskodásából.

Lelkészi tanfolyam ez évben is kettő tartott és pedig az egyik Budapesten a kertészeti tanintézetben, a másik pedig Kolozsvárott a gazdasági akadémián.

Néptanítói tanfolyam ez évben négy helyen tartatott és pedig a keszthelyi gazdasági akadémián, az orosházai kertgazdasági tanszéken, a kisszebeni állami faiskolában és a tordai kertmunkásiskolában.

A lelkészi tanfolyamokon a gyümölcsfák ültetésére, metszésére, gondozására, megvédésére, a gyümölcsfajták ismertetésére és a gyümölcs értékesítésére lett a főszó fektetve.

A néptanítói tanfolyamokon viszont a gyümölcsfák és cserjék szaporítása, oltása, szemzése, a faiskola berendezése, kezelése és a fák védelme képezte a tanítás főanyagát.

Minthogy pedig — sajnos — ma már a különféle kártevő rovarok ellen való védekezés majdnem olyan fontos, mint maga a gyümölcsfák tenyésztése és a gyümölcs termesztése, ez okból a minister a múlt évihez hasonlóan elrendelte,

hogy mindezen tanfolyamokon Jablonowski József kir. tanácsos, az állami rovarvartani állomás igazgatója adja elő egy-egy napon át a legfőbb rovar-elleneségek ellen legsikeresebbeknek talált védekezési módokat.

Úgy értesülünk, hogy a mindkét rendbeli tanfolyamok hallgatósága feszült figyelemmel hallgatta ezeket az előadásokat.

E rövid bevezetés után áttérhetünk az egyes tanfolyamok ismertetésére.

A *budapesti lelkészi tanfolyam* f. évi március hónap 16.—21.-éig tartatott meg Angyal Dezső kir. tanácsos igazgató vezetésével, valamint dr. Györy István és dr. Schilberszky Károly tanárok közreműködésével. Ezen tanfolyamon résztvettek: Bojdisz Miklós róm. kath. lelkész Offszenicáról (Torontál vm.); Csorba Ferenc ev. ref. lelkész Mezőzomborról (Zemplén vm.); Fekets Sándor ev. ref. lelkész Nagymegyerről (Komárom vm.); Kokinesák János gör. kath. lelkész Viraváról (Zemplén vm.); László Miklós ág. ev. lelkész Vadosfáról (Sopron vm.); Nemoián Aurél gör. kel. lelkész Agadicsről (Krassó Szörény vm.); Poós Rezső róm. kath. lelkész Hidegkutról (Pest vm.); Simsa Andor gör. kath. lelkész Beregsziklásról (Bereg vm.); Steiner József róm. kath. lelkész Iharosról (Somogy vm.); Szakáll József róm. kat. lelkész Szentmihályról (Vas vm.); Sücs Kálmán ev. ref. lelkész Lajosmizséről (Pest vm.); Tabakovics Ödön gör. kath. lelkész Husztközről (Máramaros vm.).

Augusztusban a 15. és 16. számok együttesen fognak megjelenni.

A most felsorolt lelkészekon kívül résztvettek saját költségükön a tanfolyamban Lányi Arthur ny. főhadnagy és Stolzenberg János min. számtanácsos Budapestről.

Négy felvett lelkész részben betegség, részben pedig hivatalos elfoglaltság miatt nem jelent meg a tanfolyamon.

A tanfolyamot dr. Dobokay Lajos min. tanácsos nyitotta meg lendületes beszéddel, miután az orsz. gyüm. miniszteri biztos hivatalból külföldön volt ez időben elfoglalva.

A *kolozsvári lelkészi tanfolyam* f. évi március hónap 30.-ától április hónap 4.-éig tartatott meg Ritter Gusztáv akad. főkertész vezetése és Páter Béla akad. tanár közreműködése mellett. A tanfolyamot a külföldön levő miniszteri biztos helyett dr. Szentkirályi Ákos kir. tanácsos, akad. igazgató nyitotta meg.

Ezen tanfolyamban résztvettek: Biki Ferenc ev. ref. lelkész Feketeházáról (Ugocsa vm.); Decsy István ev. ref. lelkész Detreheemből (Torda-Aranyos vm.); Ferenczy Gyula ev. ref. lelkész Nagypertényről (Hunyad vm.); Friedrich Zsigmond ág. ev. lelkész Bajáról; Hortauer Viktor róm. kath. lelkész Kiskapusról (Nagyküküllő vm.); Imre József ev. ref. lelkész Pákéről (Háromszék vm.); Korbuly Ignác róm. kath. lelkész Eledről (Marostorda vm.); Kovács István ev. ref. lelkész Ózdról (Alsófehér vm.); Magyary Árpád ev. ref. lelkész Székelykakasdról (Marostorda vm.); Muntean Aurél gör. kel. lelkész Nagysebesről (Kolozs vm.); Oláh Sándor ev. ref. lelkész Józsefházáról (Szatmár vm.); Ostate Emil gör. kath. lelkész Magyarvalkóról (Szilágy vm.); Pap László gör. kath. lelkész Szilágyszigetről (Szilágy vm.); Soneriu Miklós gör. kel. lelkész Borgó-Prundról (Beszterce-Naszód vm.); Szotyori Lajos ev. ref. lelkész Feketeházáról (Ugocsa vm.); Tólos János gör. kath. lelkész Paptelekről (Szilágy vm.); Timkó György ág. ev. lelkész Sökútról (Zemplén vm.); Veress György unit. lelkész Nagyajtóról (Háromszék vm.) és Vértessi Zoltán ág. ev. lelkész Magyarbólyról (Baranya vm.).

Négy felvett lelkész itt is akadályozva lett a megjelenésben.

A néptanítók részére rendezett fatenyésztési tanfolyamok lefolyásáról a következőkben adunk számot.

A *keszthelyi tanfolyamban*, mely f. évi március hónap 26.-ától április hónap 4.-éig lett megtartva Farkas Sebestyén akad. főkertész által,

a következő tanítók vettek részt: Bartl József Sopronból; Cseppán Ágoston Drahócról (Bars vm.); Czinzek István Ráckanizsáról (Zala vm.); Fragon Ferenc Bajmokról (Bács vm.); Gaál Lajos Zajtáról (Szatmár vm.); Haász Péter Tótszentmártonból (Zala vm.); Hofmeister József Hegyhátról (Vas vm.); Jankovics Győző Csoltóról (Gömörkishont vm.); Karacsony János Pátróháról (Szabolcs vm.); Katrics Vilmos Iloncáról (Bereg vm.); Keve Jakab Béla Szakálházáról (Temes vm.); Kollonay László Nyirbátorból (Szabolcs vm.); Kövöld András Pomogyról (Moson vm.); Kövér Kálmán Domoszlóról (Heves vm.); Mezei Béla Sásdról (Baranya vm.); Récsy Ferenc Szenyéről (Somogy vm.); Rehorovszky Rezső Nagykeresnyéről (Bars vm.); Simoncsics László Daruvárról (Slavónia); Sóstarich Elek Horvát-hásosról (Vas vm.); Szalay Károly Albertiről (Pest vm.); Szentpétery Pál Pátróháról (Szabolcs vm.); Szolár Béla Miháldról (Somogy vm.) és Turnovszky István Csömörről (Pest vm.). A felvett 23 tanító közül öten kitűnő, kilencen jeles és kilencen jó eredménnyel tettek le a vizsgálatot, amelyen úgy itt, valamint a többi tanítói tanfolyamokon is Magyar Kázmér kir. tanácsos, földműves-iskolai tanfelügyelő elnökölt, helyettesítvén a megjelenésben akadályozott orsz. gyüm. miniszteri biztost.

Az *orosházai tanfolyamon*, amely f. é. március hónap 30.—április hónap 8.-áig Szabó Sándor Komáromi földműves-iskolai kertésztanító által tartatott meg, a következő tanítók vettek részt: Bakos István Lázáriból (Szatmár vm.); Bucsi Jenő Seprősről (Arad vm.); Buzás Jenő Koháryszentlőrincről (Pest vm.); Császár Péter Hódmezővásárhelyről (Csongrád vm.); Garancsy Péter Veresmartról (Szabolcs vm.); Horváth Béla Tiszaórsról (Heves vm.); Kátóna Ferenc Torna-Görgöről (Abauj-Torna vm.); Malárik Miklós Káváról (Pest vm.); Mancz Győző Rumáról (Szerém vm.); Moravetz Imre Ó-Jankovácáról (Szerém vm.); Molnár Géza Nagytétényből (Pest vm.); Pitics Romulus Najdásról (Krassó-Szörény vm.); Roboska Mátyás Pítvarosról (Csanád vm.); Tamás Traján Drágesékéről (Bihar vm.); Tillinger István Mátyóceről (Ung vm.); Tóth Ferenc Oroszházáról (Békés vm.); Török Lajos Diósdáról (Szilágy vm.) és Weinhardt Mihály Horgosról (Csongrád vm.). A felvett 18 tanító közül a vizsgálatot kitűnően állotta meg nyolc, jelesen

kilenc és jól egy. Eszerint ez a tanfolyam valamennyi között a legnagyobb sikert volt képes felmutatni.

A *tordai tanfolyamot*, mely f. é. április hónap 1.—10.-éig Szász József főkertész által tartatott meg, a következő tanítók végezték: Bálint András Bácsfaluról (Brassó vm.); Bányai Ferenc Kecsedről (Szolnok-Doboka vm.); Bérczy József Ó-Radnáról (Beszterce-Naszód vm.); Borbély Lajos Maroscsapóról (Kisküküllő vm.); Böjthe Lajos Magyarregénből (Maros-Torda vm.); Cseke Gábor Kajántóról (Kolos vm.); Czirener Lőrinc Merczyfalváról (Temes vm.); Erse Sándor Hadadról (Szilágy vm.); Finis János Románbudakról (Beszterce-Naszód vm.); Kovács Sándor Szilágysámsonról (Szilágy vm.); Lukács László Sárközújlakról (Szatmár vm.); Máthé Lajos Izsópallagról (Bihar vm.); Pável János Lámkerékről (Szeben vm.); Schmitz Mihály Sövénysegről (Nagyküküllő vm.); Simonfi Kálmán Aranyospolyánról (Torda-Aranyos vm.); Szilveszter Dénes Nyújtódról (Háromszék vm.) és Vargha Albert Magyarregénről (Maros-Torda vm.).

A felvett 18 tanító közül heten kitűnő, hatan jeles és öten jó eredménnyel tették le a vizsgálatot.

A *kisszebeni tanfolyamra* — mely f. évi április hónap 29.-étől május hónap 8.-áig Ritzel Károly kertésztanító által tartatott meg — a következő tanítók vétettek fel: Árgay Gusztáv Gatalyáról (Zemplén vm.); Baran Antal Zsebefalváról (Sáros vm.); Cserei József Görög-szállásról (Szabolcs vm.); Denyántsik Sándor Somosról (Sáros vm.); Domokos István Szinyérváraljáról (Szatmár vm.); Grigassy János Sóhátról (Ung vm.); Gyurka Miklós Kistrákóeről (Ugoesa vm.); Halykó Antal Szerelmesről (Zemplén vm.); Lakatos István Inaktelekről (Kolos vm.); Meress István Veszéléről (Árva vm.); Mersdorf János Gyarmatáról (Temes vm.); Murányi László Szaláncúvárosról (Abaúj-Torna vm.); Nagy József Petrováról (Máramaros vm.); Nagy Miklós Borsáról (Máramaros vm.); Omilyák János Alsókubinból (Árva vm.); Pokorádi Dániel Tiszaigarról (Heves vm.); Svecz János Albert Krensről (Nyitra vm.); Szmekáll János Morvaórról (Nyitra vm.) és Tárnai Andor Tiszapalkonyáról (Borsod vm.).

A 19 tanító közül a vizsgálatot kitűnően tette le kettő, jelesen tizenkettő és jól öt.

A tanítókon kívül a tanfolyamot hallgatták még: Asbóth Mihály hajduböszörményi főerdész és Szepessy Árpád kisszebeni kerttulajdonos.

Mint az előrebocsátottakból kitűnik, a f. évi tavaszi gyümölcsészeti és fatenyésztési tanfolyamokon 31 lelkész, 68 néptanító és 4 magánbirtokos vett részt.

Eszerint, az 1892. évtől kezdve évenként tartott tanfolyamok hallgatóit is beleszámítva, eddig összesen 1126 lelkésznek és tanítónak volt alkalma a gyümölcstermesztés alapismereteit és főbb gyakorlati fogásait megtanulnia.

Reméljük, hogy a tanfolyamokon elvetett mag termékeny talajba került és a tanfolyamok hallgatói igyekezni fognak a hallottakat és látottakat községükben alkalmazni, valamint azon buzgólkodni, hogy úgy az iskolába járó fiúk, mint a felnőtt földmivesek és kisgazdák a gyümölcsfákat ezentúl jobban szeressék és azokat okszerűbben gondozzák.

R-i.

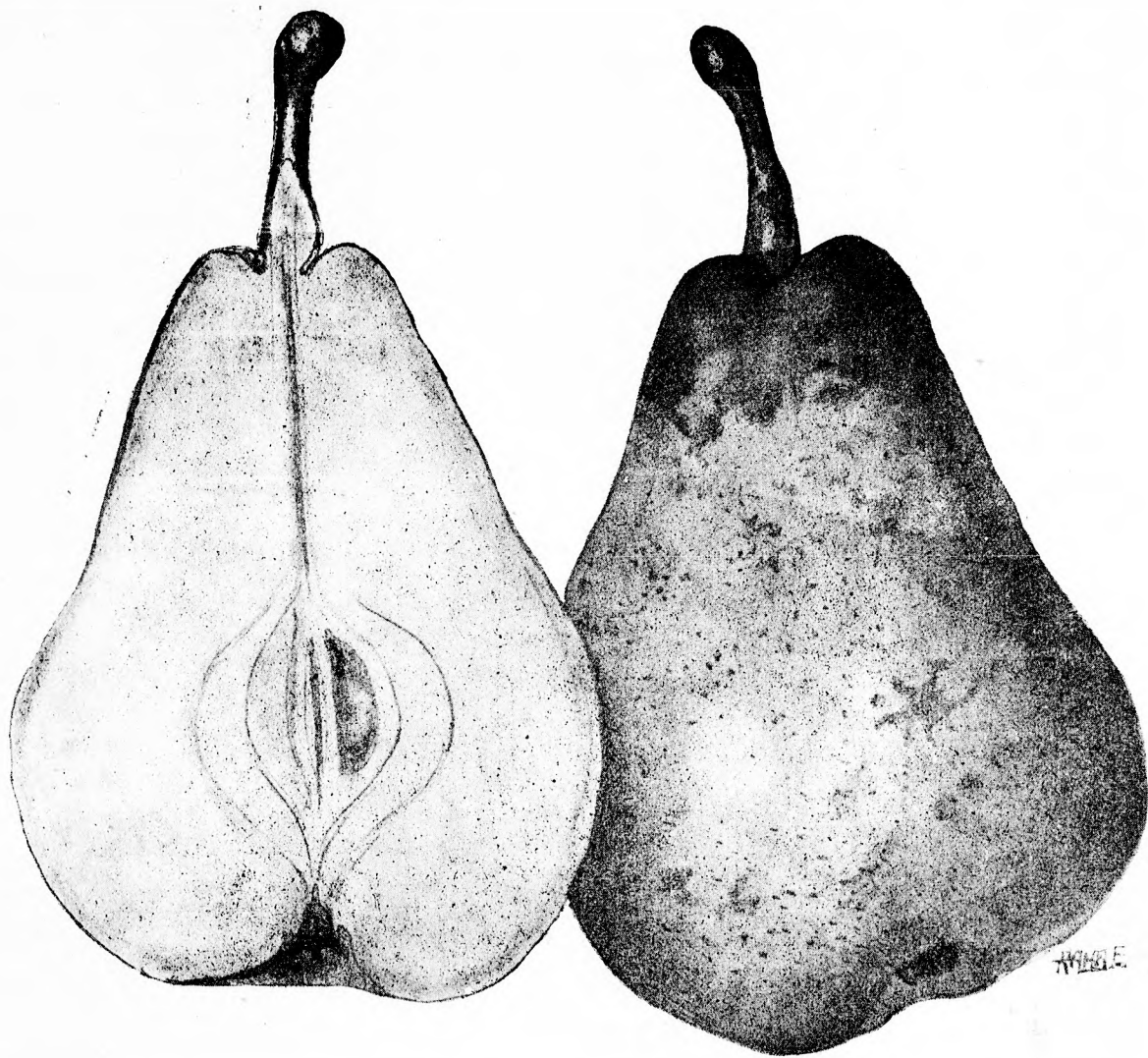
Virgouleuse-körte.

(20. sz. ábrával.)

Ez a körtefajta is azok közé a déltiroli gyümölcsök közé számítható, amelyek székesfővárosunk csemegeüzleteiben, sőt a vásárcsarnokokban is meglehetősen sűrűen feltalálhatók és mindenkor szívesen vásároltatnak. A piaci neve ennek: *Winter-Citronenbirn*, vagyis „Téli Citromkörte.” A múlt század elején, sőt még derekán is, ez a körte éppen olyan elterjedésnek örvendett, mint pl. a Császár-körte és az „Izenpart,” vagyis: Izambert. Nem csoda tehát, hogy több körtefajta szerepelt a valódi Virgouleuse neve alatt még nálunk is, amint ezt Berecki az ő Gyüm. Vázl. II. kötetének 59. lapján részletesen kifejti. Ez is azonban, mint a vele egykorú fajták, a tenyésztésből lassanként eltűnedezik, mivel előhaladott kora miatt egészsége, ellentállósága nagyot csökkenvén, különösen is gondos ápolást, valóságos dédelgetést kíván, ha azt akarjuk, hogy termése bennünket kielégítsen. Nagyon jól tudja ezt a déltiroli természető is, aki ennek ellenére mégis göresösen ragaszkodik azokhoz a régi, apáiról reá maradt fajtákhoz, amelyek gyümölcskereskedelmének és jövedelmezőségének híret megalapozták és fentartják. Hiába beszélnek aztán ennek arról, hogy fajtáik jó része livénült, aggkori gyengeségben szenved. Hitetlen

Tamásként csak a fejét csóválja, de nem mond le szent hagyományairól: hitbuzgóságáról, ruházataról és ősi gyümölcsfajtáiról, hanem mindannyit fentartja csorbítatlanul. De belátja, fel fogja a jó tanácsokat és híven, teljes odaadással hajtja végre azokat. Trágyázza, öntözi, permetezi, tisztogatja fáit. Ennek következtében nincsenek fusicladiumos, moniliás és más gombaszervezetektől, vagy férgektől megcsúfított gyü-

fák szakszerű ápolásának, mert bizony megnehezült az idők járása felettünk. Nem elegendő mai napság már, hogy jól-rosszul beszuszkoljuk az oltványt az elő nem készített földbe és azután összetett kézzel nézzük, hogy az élőködő hernyók és férgek, gombák és egyéb nyavalyák miképpen sanyargatják fáinkat! És ezek ellenében is lessük a termést, hogy azt mentől gyorsabban elpocsékoljuk.

20. ábra.

mölesei. Ennek a gondos és szakértelmes ápolásnak köszöni aztán, hogy még a Virgouleuse-körtét is szépen fejlett, üde állapotban viheti a piacra és jó áron értékesítheti.

Mindezt azért tartottam szükségesnek e helyen felemlíteni, mivel élő példa ez arra, hogy ha gyümölcstermesztésünkből mi is a megfelelő és joggal várható hasznot kívánjuk látni, úgy nekünk is egész erővel neki kell feküdnünk a gyümölcs-

Bocsánatot kérek eme kitérésért és most lássuk a Virgouleuse-körte leírását, amely a következő:

E körtefajta állítólag a franciaországi Virgouleuse községből származik, ahonnan eleinte *La Chambrette* név alatt kezdett terjedni, de hogy mikor keletkezett, arról nincsenek adataink. Annyi azonban megállapítható, hogy ősrégi fajta, mivel Bonnefond, — akinek felesége nevét egy ki-

való körtefajta: a „Bonfond asszony“ őrzi, — az ő 1653-ban megjelent „Jardinier Français“ című művében, mint korának egyik legjobb téli körtjét említi. Ez időtől kezdve aztán sokan foglalkoztak leírásával és terjesztésével; nem lehet tehát csodálkozni azon, hogy eme hosszú idő alatt számos társneve támadt, sőt azon sem, hogy „Virgouleuse“ név alatt több körtefajtát találunk még napjainkban is.

Fája: Egészséges, edzett és rendszerint bőven termő. Vadkörte-alanyra oltva és közepes törzsű fának nevelve, erőteljes, széles gúlaalakú koronát alkot és nem éppen korán, de aztán rendszeren terem. Birsre oltva és közönséges gúla- vagy bokor-fának nevelve, szintén jól díszlik; rendszeren és többnyire bőven terem. Alakított fák készítésére nem, vagy csak kevésbé ajánlatos, mivel a sok nyesést rosszul tűri. A gomba-betegségek közül a Fusicladium és a Septoria szokták nagyobb mértékben megtámadni, amiért is ezekről meg kell idejében óvni és rendszeresen permetezni.

Gyümölcse: Középnagyságú, néha nagyobb is, kisebb is, rendszeren azonban 88—95 mm. magas és 60—70 mm. széles; tompa vagy hosszúságú kupalakú, néha meg tojásalakú. Szélességi átmérője a középtájra esik, ahonnan szára vagy kocsánya felé némi behajlással egyenletesen fogyva, tompa csúcsban végződik; kelyhes vége felé pedig egyenletesen boltozódva széles talpban enyészik el. Kelyhe: nyílt, néha félig nyílt, közepesen hosszú, néha hosszabb, hátrafelé türemlett sokáig zöldes-barnán maradó osztványokkal. Kehelyürege sekély, szűk, sűrűn rozsdás. Szára: mintegy 30—40 mm. hosszú, vastag, erős, szemölcsös, zöldes-barna színű, gyakran rozsdamázos és húsos dudortól oldalt nyomott, vagy a gyümölcs folytatásaként benőtt, majd pedig tölcészerű bordás mélyedésbe helyezett és bunkós végű. Héja: zöldes-sárga, vagy fehéres-zöld, teljes értékű citrom-sárga, számos rozsdafolttal, főleg szára tájékán és kelyhes felén; napszегte oldalán némi halvány-pirossal befuttatott és apró világos-barna pontozatokkal behintett. Húsa: sárgás-fehér, vagy fehéres-zöld, főleg a héj alatt; bő levű, félig olvadó és csak ritkán kövecses, kellemes, a mandulára emlékeztető zamattal és édes-savanykás ízzel. Magháza: zárt tengelyű, rekeszeiben középnagyságú hegyes és gyakran fejletlen fekete-barna színű magvakat magukban rejtő.

Érés ideje: Decembertől késő tavaszig terjed, néha azonban már novemberben is megkezdődik érése és akkor csak februárig tartható el.

Minősége: Elsőrendű asztali és piaci körtefajta, amely Dél-Tirolon kívül még Alsó-Ausztriában és Stájerországban terjedt el nagyobb mértékben és Karácsony táján a bécsi, budapesti és számos külföldi piacon nagyobb tömegekben feltalálható.

Leírói: Leroy, *Dict. de pom.* II. 743. Jahn, *Illustr. Handb. der Obstk.* II. 353. Stoll, *Oest. Ung. Pom.* XLI. 1.

Társnevei: Besi de Virgoule, Nio Virgouleuse, Eisbirne, St. Leonhard, Lange Winter-Bergamotte, Chambrette, Glanzbirn és még számosak.

Észrevétel. Ez a hajdanta legjobbnak tartott téli körtefajta, idővel más jobb, vagy legalább is hasonló jóságú, de mindenesetre kevésbé igényes körtefajták mellett szűkebb határok közé szorult, mindazonáltal, mint a déltiroliai példája mutatja, még napjainkban is számottevő és keresett téli piaci körtefajta, amely neki megfelelő viszonyok és különösen is szakszerű, gondos ápolás mellett azért érdemelhet némi figyelmet, mivel ilyen ismert fajtákkal legalább hazai piacainkról lehetne az idegenből beözönlő gyümölcsöt, ha nem is teljesen kiszorítani, de mindenesetre olyan versenyt támasztani neki, hogy tömegeivel másfelé volna kénytelen irányulni és így kevesebb pénz menne ki téli körtéért az országból, mint jelenleg.

Angyal Dezső.

A gyümölcsfák virágzása és terméskötése.

Gyakorlati és figyelő gyümölcstermesztő tollából jelent meg e lapok hasábjain (1907.-iki évfolyam 194—195. o.) közlemény, amely a fenti címben fejtegeti a bőséges gyümölcsfavirágzás után bekövetkező terméskötést és azt a tavalyi meg az idei (1906. és 1907.) esztendői időjárásbeli viszonyaival egybevetőleg, ezeknek a következménye gyanánt állítja elibénk. Záradékkul azt kérde: van-e mód és lehetőség arra, hogy olyan körülmények között, mint az idén és tavaly, a gyümölcsfák virágai a forróság ellenére is hosszabb időn át épségben tartathassanak? Segít-e e bajon az öntözés, vagy a fák koronáinak erő-

sebb locsolása vagy permetezése vízzel? Vagy más módon lehet-e a virágokat a leperzselés ellen megvédeni?

A fölvetett kérdés első pillanatra jelentősnek látszik; de ha tekintetbe vesszük, hogy a közleményben említett bőséges virágzás után beállott terméketlenségnek állítólagos oka téves kiindulópont, akkor természetesen az érdemleges fejtegetést is más mederbe kell irányítani. Úgy látom, hogy a panaszos állapot csak Vácra és vidékére vonatkozik, — az írott közleményből legalább erre kell következtetni — és éppen ez a körülmény adja meg az alapot arra, hogy a fenforgó tévedést kellőképpen megvilágítsam. Ha az 1907-es évet nem is lehet bőtermő gyümölcsesztendőnek nyilvánítani, de azért országszerte nagyon sok vidéken szép eredményt láthattunk a különféle gyümölcsnemekből, még pedig olyan helyeken is, ahol a virágzási időszakban nagy melegség uralkodott. Kiderült ez közelebről, ha a nagyobb gyümölcsstermő vidékeken megfordultunk és egyébként is meggyőződünk, hogy pl. Nagybánya vidékén meg voltak elégedve az eredménynyel, különösen az alma-, szilva- és diótermésben; Pest- és Fejérvármegyékben pl. sok és gyönyörű őszibarack termett 1907-ben; Kecskeméten a közepesnél sokkal jobb volt az átlagtermés és így tovább. Szóbeli hiteles értesülés szerint, többi között Győr szab. kir. városnak nevezetes mintagyümölcsöse is 1907-ben meglepő bő termést adott, pedig ott is a túlkésői virágzás idején az évszakhoz mérten olyan rekkenő hőség uralkodott, hogy a további fejlemények szinte aggodalomra adtak okot. Igaz, hogy a ritka jó terméseredményt a virágzás idején alkalmazott vizes permetezésnek véli a telep kezelője betudni, amit azonban az alább kifejtendő okok és körülmények alapján kétségbe kel vonnom. Leghitelesebb képét adja egyébiránt az ország általános gyümölcsészeti eredményének a „Gyümölcskertész“ *Eladó gyümölcskészletek* című rovata (lásd 267. és 306. oldalon), nemkülönben az elismerő sikert aratott manheimi kiállítás magyar osztálya is, amelynek révén kedvező eladási közvetítés is hárult a magyar gyümölcsstermesztőkre (lásd: „Gyümölcskertész“ 301., 316., 333. old.).

Szóval, nem róható fel az a nagy panasz országos általánosságban gyümölcsöt termő vidékeinkre, úgy, amint az Vác környékére vonatkoztatva a cikkben említve volt; nem pedig abból az okból, mely a tavaszi rekkenő hőség

hatásának lón tulajdonítva. Ne tévesszük szem elől, hogy nincsen esztendő, bármennyire kedvezzen is a virágzási időszakban az időjárás, amikor egyik-másik területen ne volna kevés, sőt — némely gyümölcsnemből — éppen semmi termés. Ez pedig érthető; mert a kedvező és bő virágzástól kezdve a gyümölcsérésig tömérdek tényező van, amely kedvezően vagy hátrányosan nyilváníthatja hatását: téli fagy, csapadék viszonyok, évi átlagos melegeloszlás, viharok, állati ellenségek, elősködők, betegségek, művelési eljárások stb., stb. Azé a vidéké a szerencse, amely e különböző viszonyok ellen való ádáz küzdelemből győztesen kikerül.

A gyümölcsfáink virágait érő tetemes melegség hatása, azok szervezetbeli épségének a rovására, nem felel meg a valóságnak; még kevésbé találó az azokat érő *leperzselő* hatás. Nem pedig azért, mivel hazai gyümölcsfa-nemünk tulnyomó része a mienkénél jóval melegebb klímájú vidékeknek a szülöttje, minek folytán virágaik a beálló hőség ellen edzettek. Csak annyiban folyhat be a virágzás tartama alatt nyilvánuló szokatlanabb forróság a termés-kötés $\frac{1}{10}$ -arányaira, hogy ilyenkor a fokozott melegmennyiség siettetvén az általános kifejlődést, az ennek folytán rövidebb időre szorítózkodó virágnívítási állapot miatt kevesebb alkalom (időbeli rövidség) kínálkozik a rovarok, nemkülönben a szelek közbenjárásával létrejövő virágbeporzásra, ami tudvalevőleg szükségképeni előzménye a terméskötésnek. Ez azonban korántsem olyan ok, amely kétségbeejtő terméshianyot képes volna előidézni, amint azt az eredmények is több helyütt határozottan igazolták. Ez a hőségi állapot azonban, ha a megfelelő, időszaki meteorológiai jelentéseket összehasonlítólággal megtekintjük, még csak nem is volt országszerte általános, sőt e tekintetben jelentékeny ingadozások is mutatkoztak, nemcsak általános meteorológiai okokból, hanem specifikus helyi tényezők (fekvés, erdőségek, vizek) következtében. Tőlünk délebbre fekvő vidékeken virágzaskor a mienkénél tetemesebb hőmérséklet rendes jelenség és a gyümölcsstermesztés emiatt, terméskötés tekintetében nem vallja kárát.

Sok esetben valóban nagyon nehéz a beállott terméketlenség igazi okát megállapítani és könnyen álhiedelmekre ragadhatja még a gondolkodó figyelőt is, ha nem jár el eléggé körültekintően, ha nem mérlegeli az összes fenforgó és fenforgott tenyészet és fejlődésbeli viszonyo

kat. Nem egy esetben az előző 2—3 évi tenyészeti viszonyok ismeretére van szükség e kérdés biztos megítélése közben; csak példaképpen említem, hogy az almafélék termőrügyeinek tökéletes kialakulása 3 esztendőn át való fokozatos fejlődést (farügy, átmeneti rügy, termőrügy) követel; ez időszak alatt lehetnek gátoló és előmozdító, vagyis kedvezőtlen és kedvező tenyészeti viszonyok. E viszonyoknak miként való fordulása azután maga után vonhat bőtermő esztendőt vagy változó fokban nyilvánuló terméketlenséget. Hány eset van, amikor két szomszéd gyümölcstermesztő között az egyiknek alig van gyümölcse, míg a másiknak az ágakat alá kell támasztania; pedig csak a kerítés választja el őket egymástól. A fák sorsában, gondozásában stb. volt a különbség.

Ha pedig a terméketlenségnek a cikkirő által vélt oka ez esetben a Napnak a virágokra gyakorolt perzselő hatása volna is, akkor ezt amúgy sem volna módunkban szabadon tenyésző fákon meggátolni. Mit érne ilyenkor a napjában akár több ízben való — egyéb okból nem is kívánatos — hűsítő permetezés! Hiszen ismeretes, hogy rekkenő melegben a hűtő hatás alig terjedhetne néhány percre is, ami természetesen céltalan és emellett még költséges fáradozás is volna. Üdvös — t. i. hűtő — hatást egyesegyedül az éjjeli permetezéstől várhatnánk; de itt meg azzal a körülménnyel állunk szemben, hogy éppen a gyümölcsfáink virágzása idején a fakorona a levézet hiánya vagy jelentéktelensége folytán alig nyújt olyan számbavehető felületet, amelyen a megkívántató friss vízpermeteg húzamosabban megtapadhatna. Másfelől pedig tudnunk kell, hogy akár a nappali, akár az éjjeli permetezés a nyíló virágokkal megrakott fakoronának hátrányos*); mert ezzel még jobban csökkentenők a beporzási eshetőséget, minthogy a víz vagy bármely más folyadék — még ha parányi cseppekben éri is a virág porzóit — azokról a szabad himport lemossa. Ami pedig az ajánlatba hozott locsolást illeti, a gyökérzet vízzel való ellátása céljából, az meg éppen kerülendő; nem tekintve t. i. az általános fiziológiai elvet — amely alól kivételek is vannak — hogy a növények virágzását a kevésbé nyirkos talaj előmozdítja és serkenti, a fajfentartás ösztönének

*) Ismeretes, hogy a gyümölcstermesztők virágzás alatt nem óhajtják az esőt, hanem a derült, napos, sőt zellős időjárást.

sarkalása folytán, tapasztalatok vannak a gyakorlat köréből, hogy közvetlenül a virágzás előtt bőségesen megöntözött szikárabb talajú gyümölcsfák elrugták virágaikat.

A Gellérthegy déli lejtője fekvésénél fogva Budapest legforróbb pontjainak egyike; az 1907. évi gyümölcsfa-virágzás ideje alatt, amely a hosszúra nyúlt tél miatt tetemesen kitolódott, szokatlan magas hófok uralkodott. De azért korántsem volt észrevehető jelentékeny terméketlenség, sőt jobban kötöttek a gyümölcsfák, mint egyik-másik olyan esztendőben, amikor normális virágzásbeli hőmérséklet állapított meg. Amí gyümölcs a kifejlődési időszak közben elpusztult, az a terméskötés után beállott különféle okok következménye volt és amely fák egészen meddők voltak, azoknak szintén megvoltak a maguk egyéb specifikus helyi okaik.

Ne aggódjunk tehát a Nap olykor hevesebb éltető sűgarainak tulajdonított káros hatások miatt! Ha visszapillantunk az elmúlt két esztendőre és mérlegeljük a téli nedvesség csapadékviszonyait, a téli, illetőleg a koratavaszi talajnedvesség szempontjából, meggyőződhetünk, hogy az a virágzás időszakában elegendő tartalmat nyújtott; azonkívül ez időszakban a koronának csekély az elpárologtató felülete, és ehhez járul még, hogy a virág szaporodó szervei kedvező helyzetük és megfelelő szöveti alkotásuk révén a kocsányból közvetlen és bő nedvszolgáltatásban részesülnek, — úgy hogy a Naptól való szárító, azaz perzselő hatás a maga igazi értelmében ilyen esetekben nem foroghat szóban.

Schillerszky Károly dr.

Korai érésű cseresnye- és meggyfajták.

Nagyon természetes, hogy mentől korábban vihető valamely gyümölcs a piacra, annál magasabb áron értékesíthető az. Áll ez különösen az első cseresnye- és meggyfajtákról, mert ezek után töri magát a gyermekserég és a felnőttek egy része. Azért látjuk, hogy jövedelmező ilyeneket Olaszországból, Görzből és Dél-Tirolból még hozzánk is elhozni. De ezek a jövevények nem sokáig uralkodnak a piacon, mivel — hála természetünk buzgalmának — csakhamar nyomukban következnek hazai cseresnyéink és meggyeink, amelyek azután véget vetnek az idegen, vizenyős ízű és igazán csak gyerekeknek való cseresnyének, sőt a külföldi piacokon is nem egy helyen

meghátrálni kényszerítik azokat. És ez nagyon helyesen van így; mivel példát mutat nekünk arra is, hogy egyéb gyümölcsökkel is úgy kellene elbánnunk, hogy ide idegen be ne jöhetne, mert utoljára saját jól felfogott érdekünkben mégis csak úgy illenék, hogy hazai piacainkat, saját fogyasztásainkat kizárólag mi magunk látnók el a szükséges gyümölcsökkel és csak az ezután fenmaradó felesleget vinnők ki az idegenbe; mert nemcsak hazafias, hanem közgazdasági tekintetből is felette vizás és káros állapot az, hogy minden gyümölcsünket, amelyet a legtöbbször itthon jobb áron tudnánk értékesíteni, nyakra-főre kihordjuk és ezáltal mintegy magunk nyitunk utat az idegen és jórészen selejtes gyümölcsnek, amely azután itt magas áron értékesül. Áll ez főleg téli almáinkra és körtéinkre, amelyekről természetünk legtöbbször úgy siet szabadulni, mintha valaki kergetné őket.

Éppen emiatt örvendetes jelenség az, hogy természetünk java része állandóan kutat a korán és legkorábban érő cseresznye- és meggyfajták után, hogy velők nemcsak az idegent kiszorítsa hazai piacainkról, hanem a felesleggel más északibb országokat is felkeressen. De ezen a téren is nem egy balfogást találunk, amelyek közül ezúttal csak a legfőbbet említem és ez az, hogy a Kárpátoktól az Adriáig nálunk majdnem minden vidéken akarnak korai cseresznyét és meggyet természeteni, ami csak akkor volna helyes és megokolt, ha ezekből a korai fajtákból csak annyit ültetnének az ország északibb lakói, amennyi házi szükségletük fedezésére elegendő; a piac számára való tömeges természetést pedig hagynák azoknak, akiknél tapasztalás szerint az első zsendülő cseresznyék rendszerint május közepe, vagy május vége felé kerülhetnek a piacra, mert ismeretes, hogy a legkorábban érő cseresznye- és meggyfajták nem szoktak valami nagyok lenni, sőt még ízük sem mindenkor kifogástalan; mert hiszen fő előnyük csakis korai mivoltukban van és ennek kell a hiányokat pótolnia. Nagyon természetes azután, hogy ha északibb vidékek természetűi ilyenekkel elkésve érkeznek a piacra, azok ott már nem érvényesülhetnek, mivel akkorára a délibb vidékek természetűi már a cseresznye és meggy olyan fajtáival jelennek ott meg, amelyek szebbek, jobbak, nagyobbak és ízletesebbek; minek következtében ezek a kelendőbbek. De ebből valaki aztán azt ne következtesse, mintha én azt akarnám javasolni, miszerint hűvösebb éghajlaton lakó kertgazdánk

ne természetesen cseresznyét vagy meggyet a piac számára, amiért is sietek kijelenteni, hogy igen is természetesen, *de csak közepes vagy későn érő fajtákat, tehát olyanokat, mint aminőkkel eddig is tudtak maguknak piacot teremteni és képesek lesznek azt a jövőben is a maguk részére megtartani.* A mérhetetlen bölcsességű Teremtő nagyon okosan osztotta be még részleteiben is az ő alkotásait, *adván a délvidéknek korai cseresznye- és meggyfajtákat, hogy ezeket természetesen; de az ezután érőknek hagyjanak békét, mert délen a késői fajtákban akkora kukacok lakoznak, hogy a finyasabb ízlésű fogyasztónak minden kedve elmegy az azon évi cseresznyeevéstől. A korai fajtákban ellenben — legalább az én hosszas megfigyeléseim szerint — még délibb vidékeinken sem szokott kukac tanyázni, mivel a korai fajták — itt tett megfigyeléseim szerint — érésükben megelőzik a cseresznyelégység megjelenését. De éppen így nincsen az ország északi részeiben természetesen késői fajták gyümölcseiben sem, valószínűleg azért, mivel eme vidékek a cseresznyelégység előfordulási körzetén kívül esnek.* Ezért híres pl. a Csali, a Nyársardói, a Szucsavai és más hasonló vidék cseresznyéje, de azért is, mivel az a felséges íz és zamat, az a nagyság és tartósság, amely eme vidékek cseresznyéinek jellemző sajátossága: csak ott képes igazán kifejlődni, ahol hűvös és harmatos a nyári éj; ahol nyirkos a talaj és enyhén fujdogál a nappali szellő; ahol tehát lassú a gyümölcs fejlődése, érése és így van ideje összes jó tulajdonságait kifejleszteni, nem úgy, mint délibb vidékeinken, ahol korán perzsel a nap, harmattalan az éjszaka és mintegy erőltetett a fejlődés és kényszerített az érés.

Emiatt tehető azután az a nem éppen kellemes tapasztalat, hogy a cseresznye- és meggyfák ilyen helyeken fiatal korokban szép nagyra fejlesztik még a későn érő fajták gyümölcseit is, amint azonban öregednek, a szerint válnak apróbbakká gyümölcseik és így értékük csökken. Ennek oka részint a táplálékhiányában, főleg azonban abban a körülményben keresendő, hogy ezeknek már nincsen meg a szükséges vízmenyiség és pedig azért, mivel ilyenkorra a téli nedvesség már fogytán van, eső és harmat ritkán jelentkezik. Ez is tehát egy okkal több, hogy ilyen vidékeken ne erőltessük a késői cseresznye- és meggyfajtákat, hanem maradjunk meg a korán érőknel, amelyek az aszályos időszak beálltaig rendszeresen megértek.

Mindezeket szükségesnek tartottam elmon-

dani most a cseresnye- és meggyérés idején, hogy a tapasztalatból merített eme nézetek felett termesztőink elmélkedjenek; azokat saját megfigyeléseikkel gyarapítsák, esetleg megerősítsék és kiegészítsék, hogy ennek folytán azokat hasznukra fordíthassák és egymásnak akaratlanul is kárt, egészségtelen versenyt ne okozzanak.

Midőn még felemlítem, hogy az idejé esztendő az ő szárazságával és hirtelen beállott hőségével a cseresnye- és meggyfajták kifejlődésének éppen nem kedvezett, felsorolok névleg is néhány olyan korai cseresnye- és meggyfajtát, amelyek megérdemlik azt, hogy azok, akik nem ismernék, velők termesztési kísérletet tegyenek, hogy megállapíthassák azokat a fajtákat, amelyek vidékük éghajlatának, fekvésének és talajának a legjobban megfelelnek és így termesztésre a legajánlatosabbak. Ezt a kísérletet én úgy ajánlanám, hogy egy kevésbé értékes termőfának összes ágaira oltanók a cseresnyefajtákat és egy másik, lehetőleg meggyfára az összes korai meggyeket, aminek folytán 2—3 esztendő múlva, amidőn termésüket bemutatják, könnyű szerrel meg volnának állapíthatók azok a fajták, amelyek viszonyaink között az elszaporítást vagyis továbbtenyésztést megérdemelnék.

Ilyen kísérlettételre ajánlatos korai cseresnyefajtáknak tartom én: a Kóburgi korai, a Májusi korai, a Boppárdi, a Will korai, a Matére korai, a Bozeni korai, a Lyoni rózsaszínű, az Ohioi szép, Ábel ropogós, a Jaboulay ropogós, a Heintze korai és a Ramon Oliva cseresnyefajtákat. A meggyek közül ajánlatos: a Májusi korai, a Bettenburgi üveg, a Korai Hortensia, a Palliau hercegnő és a Korai spanyol meggy.

A felsorolt cseresnye- és meggyfajtákról meg kell jegyeznem, hogy ezen sorozat azért olyan rövid, mivel csak azokat vettem fel, amelyek nálunk az idén május 25.-től június 10.-éig beértek. Ezzel azonban a korai fajták sorozata nincsen kimerítve; éppen azért, ha valaki olvasóink közül netalán ismerne tapasztalásból olyan termesztésre érdemes cseresnye- és meggyfajtákat, amelyek a mondott időszakban érnek, szívesen veszem és pótlólag még köszönettel felemlítem. Általában nagyon kívánatosnak tartanám, ha az ország korai cseresnyetermesztő valamely vidékén, akár állami támogatás mellett is, egy megfigyelő állomás felállíthatnák, amennyiben eme nagy gyakorlati értékű kérdés eddig teljesen parlagon hever. Éppen így a késői fajtákra

nézve is, mert hazai cseresnyetermesztésünk ezt minden tekintetben megérdemelné.

Végül még arra figyelmeztetem a korai cseresnyét és meggyet termesztőinket, hogy mindenkor ajánlatos 3—4 fajtát ültetni, mivel nemcsak a terményekülés biztosabb így, hanem ugyanaz az egyfajta sem mutatkozik minden évben a legkorábbinak, sőt még ugyanazon egyfajta fái között is vannak eltérések, amiért is az oltásra szánt vesszők vagy hajtások szedésénél erre is, a termékenységre, sőt a Monilia-gombával szemben való ellentállóságra is, figyelemmel kell lenni. Vagyis: állandóan szemünk előtt legyen ama tételes törvény, hogy összes nemes gyümölcsfajtáink a tenyésztés és a kiválasztás eredményei, amiért a gyümölcstermesztőnek folytonosan arra kell törekednie, hogy gyümölcseit jelen állapotukban ne csak megtartsa, hanem azokat a lehetőségig tökéletesítse, mivel ellenkező esetben föltétlenül beáll a visszafejlődés és ennek nyomában az elkorosulás, amelyre cseresnye- és meggyfánk különösen is nagy hajlandóságot mutatnak.

Angyal Dezső.

Amerikai fa-kiemelő eke.

(21. sz. ábrával.)

A „Deutsche Obstbauzeitung“ című folyóiratból vettük át a következő közleményt:

Manapság minden munkánál a gyorsaságban van a tulajdonképpeni haszon, amellyel azt elvégezhetjük, de nagyon körültekintőknek kell itt lennünk, hogy a gyorsaság a munka jóságának és megbízhatóságának rovására ne történjék.

A gyümölcsoltványoknak és csemetéknek a faiskolából való kiszedésénél is nagyon fontos a tulajdonosra a munka elvégzésének gyorsasága és olesósága, különösen nagyobb és tömegesebb megrendeléssel elhalmozott faiskolákban, már csak a mai napság minden téren kifejlődött verseny szempontjából is. Mert az már csak bizonyos dolog, hogy a jövőre is szívesebben fordulnak olyan faiskolához megrendelésükkel, ahol az gyorsan teljesítetik, mint ahhoz, ahonnan nem győzzük kivárni a rendelt fának megérkezését.

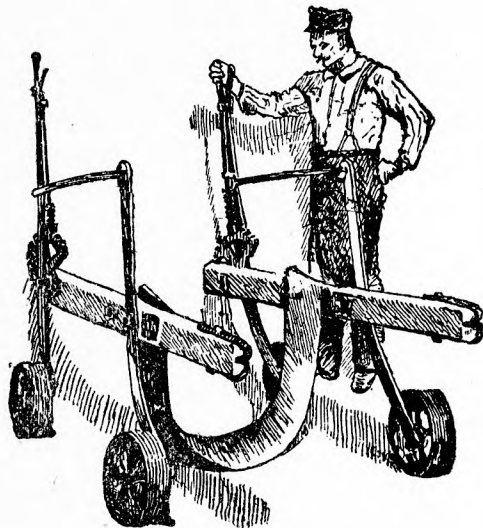
Mint általában a legtöbb téren, úgy itt is Amerika vezet és egy ottani gyár egy nagyon egyszerű szerkezetű: a „The American Tree-digger“-nek, „az amerikai fa-kiemelő ekének“ nevezett eszközt szerkesztette, amellyel a nő-

vények a faiskolából gyorsan és jól szedhetők ki.

Ezen eke hasznos és célszerű voltát bizonyítja az a körülmény is, hogy az amerikai faiskolákban rövid idő alatt rendkívül nagy népszerűsége tett szert és az őszi és tavaszi fakiszedés idején jelentékeny szerepet tölt be. Segélyével sok kézimunkát kimélnék meg és vele a növények gyorsan és így kevés költséggel szedhetők ki a földből.

„We rum our digger deep, and you get the roots“, írják az amerikai gyümölcsészeti szaklapokban, azaz: járassuk mélyen fa-ekénket és az sértetlenül fogja kiemelni a növényeket. És ezt az állítást az eddigi tapasztalat valóban igazolja.

Az eke maga, amint azt a 21. ábrán láthatják olvasóink, négy futókeréken elhelyezett

21. ábra.

2 párhuzamos fagerendelyből áll, amely közé egy U-alakra hajlított meglehetősen széles vaslemez oly módon van felerősítve, hogy élesített első széle lefelé hajlik. A hátsó kerekek fölött félkör alakú fogakkal ellátott vas van csavarokkal megerősítve, mely arra szolgál, hogy egy rugós emelő segélyével általa az eke járásának mélysége szabályoztassék, másrészt pedig minden egyes növény külön-külön kiemeltessék. Az emelő megnyomása folytán ugyanis az eke vágólemeze a növényt felemeli és az ezáltal megrázatván, gyökereiről a föld lehull és a növény az eke mögött — annak a földbe való visszaeresztése után — hátramarad a sorban és onnan könnyen összeszedhető. Az eke járása 1—1½ láb mélységig szabályozható, amint azt a növények gyökérszete megkívánja.

Az eke szerkezete erős, munkájában semmiféle akadály nem tartóztatja föl és az összes gyökereket simán metszi el.

A gerendelyek első végéhez húzóhorog van erősítve, amelybe a lovakat fogják be és minden ekéhez 2 ember szükséges annak egyenesen tartása és az emelők kezelése végett, továbbá 3 ló és ezek mindegyikéhez egy-egy vezető-gyerek. Ily munkaerővel azután naponta 30.000 drb bokoralakú vagy közepes törzsű gyümölcsoltvány szedhető ki minden megerősítés nélkül.

Természetes dolog azonban, hogy az eke használata csakis a nagyobb szabású faiskolákban fizeti ki magát, ahol a növények sortávolsága a rendes körülmények között 3½ láb szokott lenni és mentől hosszabbak a sorok, annál gyorsabban megy vele a munka és annál több fa, vagy csemete emelhető ki vele naponként.

Az eke a túlnedves és nagyon köves talaj kivételével mindennemű talajon használható. A nedves talajon azonban nagyon nehéz az, a köves talajba pedig nem tud jól belehatolni, csak folyton ugrál. A mivelt talajokon azonban kitűnően dolgozik, gyorsan és nyugodtan halad abban és zúzódás, sértés nélkül emeli ki a növényeket teljes gyökérszettel együtt.

A közlemény írója egy őszi munkanapon reggeltől estig folyton az eke nyomában járt és ennél fogva a dicséret saját meggyőződésének eredménye.

Erősebb, javított szerkezetű fa-kiemelő eke Louisiánában Bro's Murseries et Orchards Co. cégnél 85 dollár darabonkénti árban szerezhető be. Könnyebb szerkezetű, vadcsemeték és cserjék kiszedésére szolgáló faeke azonban tetemesen olcsóbb árért kapható. (K—y.)

A nagykörösi ugorka-termesztés.

Az ugorka eredeti hazája a Himalaja hegység déli vidéke. Indiában több mint 3000 év óta termesztik, innen terjedt el a világ minden részébe. Európába 1490.-ben, hazánkban az 1580. évben hozták be. Ma egyike a legelterjedtebb művelési növényeknek. Hazánkban kicsinyben, mint konyhakerti növényt mindenütt termesztik. Szántóföldön nagyban csupán Nagykörösön termesztik, évenként mintegy 600—700 kat. hold területen. Az ugorka-termesztés jövedelméből megelégedetten él Nagykörös munkás népe, oly annyira, hogy a szocializmust és a kivándorlást csak hírből ismeri.

Az ugorka egynyári kúszó növény. A sárgadinnyének közeli rokona. Virágait tekintve, az egylakiakhoz tartozik. Ugyanis: az ugorka porzós hímvirágai a termős nővirágaitól külön, de egy növényen vannak. A hímvirágokból a hímport a szél és a rovarok átviszik a nővirágokra és így közvetítik a virágok megtermékenyülését. A megtermékenyült nővirágból kifejlődik a termés, a hímvirágok elvirágzás után megsemmisülnek. Az esetben, ha az ugorka hímportát a szél, vagy a rovarok átviszik a különböző fajtájú ugorka, vagy sárgadinnye nővirágaira, azokat megtermékenyítve változatokat, vagy elkoresosodásokat hoznak létre. Többféle ugorkát egymás közelében termesztve, a kiválóbb fajták elveszíthetik jó tulajdonságaikat. Ezért különböző ugorka-fajtákat csak akkor tanácsos egymás közelében termesztetni, ha új fajtákat akarunk létesíteni. Ugorkát sárgadinnye közelében sohasem szabad termesztetni, mert a virágok kölcsönös megtermékenyülése esetén értéktelen korcsok fejlődnek.

Az ugorka fejlődéséhez sok meleget igényel, sikerrel csak ott termesztethető, ahol az átlagos nyári hőmérséklet a 20 C-fokot meghaladja.

Fajta: Nagykőrösön a „Nagykőrösi“ ugorkát termesztik. A „Nagykőrösi“ ugorka híres és ismeretes Európa minden nagyobb városának a piacán. A „Nagykőrösi“ ugorka bőtermő, gyors fejlődésű, ízletes, színe világos sárgás-zöld, alakja zömök, hossza 10—18 cm. Előfordul a „Nagykőrösi“ ugorka közt is a rendestől elütő, haragoszöld színű, vékony, hosszú alakú. Ezt a változatot, jóllehet a vevők valamivel drágábban vásárolják, a termesztők mégsem kedvelik, mert aránylag keveset terem.

Kiválasztás útján szükséges lenne a „Nagykőrösi“ ugorkából az igényesebb és jobban fizető közönség kívánalmainak megfelelőbb, vékonyabb, hosszúkásabb alakú és sötét-zöld színű változatot előállítani. A vékony és hosszú ugorka magháza rendszerint kisebb, húsa keményebb és roppanósabb, ezért keresettebb és értékesebb. Kiválasztás útján lehetne a bőtermőséget és a betegség iránti ellenálló képességét is fokozni. A kiválasztás abban áll, hogy a termesztő évről-évre következetesen azokat a töveket hagyja meg magtermesztésre, amelyek gyors fejlődésűek, bőtermők, egészségesek, végül termésük színe, alakja legmegfelelőbb.

Amint értesültem, Nagykőrösön sok ugorka-fajtával kísérleteztek és kísérleteznek jelenleg is. Azonban még egyetlen fajtának sem sikerült a

régi eredeti „Nagykőrösi“-t legyőzni. Mindamellet ajánlatos, hogy az intelligensebb tenyésztők tovább kísérletezzenek. Kísérletezésre ajánlatosak a „Legjobb“, az „Erfurti félhosszú“ és az „E. közép-hosszú.“ A kísérletezéseket kertekben, vagy erre alkalmas helyeken a „Nagykőrösi“-től távol kellene végezni. A kísérleteket évről-évre meg kell ismételni és pontosan megfigyelni, mert csak így lehet biztosan megállapítani, hogy melyiknek a termesztése jövedelmezőbb. Ajánlatos lenne, ha szakértő termesztő kísérletezne a „Nagykőrösi“ és az „Erfurti félhosszú“ keresztezésével. Így sikerülhetne olyan fajta létesítése, amely mindenben megőrizné a „Nagykőrösi“ jó tulajdonságait, de alakra és színre tetszetősebb és keresettebb lenne. Az össze-vissza keresztezéssel azonban megtörténhetik, hogy a híres „Nagykőrösi“ ugorka elveszti jó tulajdonságait, de megtartja zömök alakját és világos sárgás-zöld színét. Tehát a nép természete továbbra is a „Nagykőrösi“-t, az intelligens termesztő kísérletezzék más fajtákkal is, a szakértő pedig küzdjön a keresztezéssel.

Talaj: Az ugorka gyökerei a talaj felső rétegében terjednek szét, sohasem hatolnak mélyre. Az ugorka sok táplálékot és nedvességet igényel. Legjobban díszlik a termékeny, mélyrétegű, üde homokos-vályogtalajban. Száraz homoktalajon kevés termést hoz, de itt fejlődik ki legkorábban az ugorka. A korai termés pedig mindig értékesebb. Kötött, nyirkos agyagtalajon az ugorka lassan fejlődik, keveset terem. Azonban az agyagtalajon fejlődik ősszel az apró, szép zöld színű, ecetbe való ugorka.

Talajelőkészítés: Nagykőrösön az ugorkát buza után termesztik, az ugorka után ismét buza következik. Vetésforgó tehát: buza, ugorka. Kiválóan szereti az ugorka a gyeptörést, amelyben egymásután több évig is megfelelő termést hoz.

Buza után kellene egy tarlótorés, utána őszi mély szántás és végül a tavaszi szántás. Ezt a három szántást úgyszólván senki sem adja meg Nagykőrös határában. Lehetőleg minden gazda megadja az őszi mély szántást, amit az ugorka nagyon meghálál. Az ugorka meghálálja a mély művelést, de nem kíván mélyebb művelést, mint a burgonya és a répa. Természetesen az őszi szántásnál jobb munka az őszi mély hantós ásás. Az ásás kis területen és ott ajánlatos, ahol a kézierő nem túlságosan drága. Ott, ahol az ugorkát 100—150 cm. sortávokra termesztik, ajánlatos a sorok irányában 50—60 cm. szélességben, 30—40 cm. mélységre a talajt

felásni. Ezt az ásást úgy kell végezni, hogy az ásáskor teknő-alakú mélyedés keletkezzék. Az ásást lehetőleg ősszel, kivételesen kora tavasszal végezzük. Az ásás főleg szárazabb természetű talajokon indokolt, mert a jó mélyen felásott föld több nedvességet képes felvenni, mint a rendes mélységre megszántott föld. A mélyen felásott föld a nedvességet tovább képes megőrizni, mint az ekével rendes mélységre művelt talaj; amiért különösen szárazabb években az ásóval munkált föld termése nagyobb és biztosabb.

Az ugorka szántóföldön való termesztésében kiváló fontosságú a termés eredményére a tavaszi szántás. Tavaszi szántáskor a talaj legyen porhanyó. Szántás után a talajt apróra szét kell boronálni. Az esetben, ha a borona az összes rögöket nem törné szét, kapával kell a földet összeaprítani.

Mentől apróbbra van megművelve a föld, annál biztosabb a termés. Nagykőrösön a gyomos földet a boronálás után mindig átkapálják és az évelő gyomok gyökereit összeszedik. Tavaszi ásás alkalmával a talajt ajánlatos apróra gereblyézni és az évelő gyomok gyökereit okvetlenül összeszedni. Az ugorka csak gyommentes és porhanyó földben diszlik jól.

Trágyázás: Az ugorka nagyszámú termésének kifejlesztésére sok és könnyen oldható táplálékot igényel. Kellő trágyázás nélkül nem ad kielégítő termést. Az ugorka alá legjobb a kiejert árnyékszéki trágya, érett istálló trágya és a keverék trágya, vagyis a komposzt. Nagykőrösön legjobbnak tartják a sertés-trágyát és az emberi ürüléket. A friss szalmás trágyát az ugorka nem kedveli; ilyen trágyát sohase vigyünk ugorka alá. A félérett trágyát ősszel kell kihordani és azonnal eltergetni. Általánosságban ajánlatos az ugorka alá bármily trágyát ősszel, vagy télen kihordani és azonnal eltergetni. A teljesen érett trágyát azonban közvetlenül a tavaszi szántás előtt is kihordhatjuk.

Ahol az ugorka előtt téli salátát termesztettek, ott a saláta kiültetése előtt kell a trágyát kihordani és alátakarni. A saláta is a trágyát nagyon meghálálja, de részben ki is használja. Ezért a saláta és az ugorka kettős termesztésében nagyon sok trágyára van szükség.

A saláta-ültetés ideje október közepe; így a saláta alá való trágyázást és talajművelést október elejére el kell végezni.

Ahol kevés trágya van, ott a fészkes trágyázás ajánlatos. A fészkes trágyázást tavasz-

szal a vetés előtt a fészkek megmunkálása alkalmával végezzük. A fészkes trágyázásnál a teljesen érett trágyát éles kapával összevagdadják és a földdel a lehető legtökéletesebben összekeverik. A helyesen alkalmazott fészkes trágyázás sok munkáskezet igényel, amiért a drága munkaviszonyok Nagykőrösön is év-év után kisebb térre szorítják azt.

A fészkes trágyázást ajánlatos *sorosan* úgy végezni, amint a kertészek szokták. Nevezetesen: az 50–60 cm. szélességben megásott sorok hosszában elhintik az érett trágyát és kapával összekeverik a földdel. Ez alkalommal a sorok helyét teknő-alakra kimélyítik, a mélyedést a nyári kapáláskor töltik be. Ennek az eljárásnak előnye, hogy a nyáron behúzott földbe az ugorka szára gyökeret ver és így több táplálékhoz jut.

Vetés: Az ugorkát magról szokták szaporítani, de szaporítható dugványról is. Dugványozásra az indák hegyeit használják. A dugványok 18–20 Celsius fokú melegágóban gyorsan gyökeresednek.

A vetés rendes ideje az év 100.-ik napja. A századik naphoz oly csodás módon ragaszkodik a nagykőrösi nép, hogy akkor nincs tekintettel a talaj minőségére és az időjárásra. A századik napon, ha ünnepnap is, Nagykőrös munkásnépe reggeltől estig veti az ugorkamagot. Az esetben, ha a talaj és levegő a századik napra kellően át van melegedve, az ugorka vetésének megkezdése nagyon helyes eljárás. Hibás és nem indokolt minden körülmények között a századik naphoz ragaszkodni. Az ugorka magja a hideg földben nem csirázik, hanem elromlik. Hideg időjárás mellett, hideg talajban a kikelt ugorka elcsenevészedik, sokszor el is pusztul. Hűvös időjárás esetén a vetést el lehet halasztani április második felére. Ajánlatos mindig bevárni a talaj és levegő felmelegedését, mert a jól felmelegedett talajban az ugorka gyorsan kikél és erőteljesen fejlődik.

Vetőmag-szükséglet egy hold egyszeri bevetéséhez 8 liter. Azonban, ha a vetés után hűvösebb időjárás következik, az ugorkamag lassan és hiányosan csirázik. A kikelt növényeket pedig a kései fagyok szokták megritkítani. Így érthető, hogy Nagykőrösön az ugorkát majdnem minden évben 3–4-szer utánvetik. Az utánvetésre k.-holdankint 10–12 liter mag szükséges. A korai vetésnek előnye, hogy kedvező időjárás esetén korán hoz termést, az első termés pedig mindig a legértékesebb. A korai vetés kedvezőtlen idő-

járás esetén elpusztul; így az utánvetés sok munkába és vetőmagba kerül. A késői vetés előnye, hogy az utánvetés kevés dolgot ad.

Nagykörösön az első vetéshez száraz magot, az utánvetésekhez pedig csiráztatott magot használnak. A nagykörösői nép a csiráztatást a következőképpen végzi: A magot zsacszkóba téve délután 2 órától este 8 óráig langyos vízben áztatják; este beteszik a szalmazsákba és éjjel rajta alszanak. Reggel a szalmazsákból kivesszik, langyos vízzel megpermetezik és így ismét vízszateszik. A jó mag déli 12 órára már csirázni kezd. A régi mag csirázásához 2—3 nap is szükséges.

Csiráztatni szoktak úgy is, hogy a hat órán át langyos vízben áztatott zsacszkóban levő magot nedves homokkal betakarva napos meleg helyre teszik.

Meleg szobában elhelyezett alacsony faládikákban nyirkos fűrészporral rétegezve is lehet az ugorkamagot csiráztatni. Az ily módon való csiráztatást pótolóvetésre igen célszerű a rendes vetés után azonnal megkezdeni, hogy ha szükség lesz rá, készen legyen.

A vetés után a növények kikelését gondosan vizsgáljuk meg, ahol nem kelt ki, vagy a kikelt növény elpusztult, oda azonnal csirázott magot kell vetni. A pótoló vetés május 10.-ig tart. Lapályosabb és nyirkosabb talajba késői használatra az ugorka június-júliusban is vethető.

Vetőmagul Nagykörösön a legtöbb termesztő friss magot használ. A tapasztaltabb és intelligensebb termesztők állítása szerint a 2—3-éves mag után bővebb a termés.

Nagykörösön az apróra megmunkált és kissé megülepedett talajt hatvan-hetven cm. szélességű sorjelzővel megvonalozzák és így a sorok helyét megjelölik. A sorokba mintegy 40 cm. távolságra készítik a 30 cm. átmérőjű kerek alakú fészkeket. A fészkek talaját éles kapával finomra aprózzák. A fészkek közepére nyirkos földet húznak és erre ritkán 5—6 szem magot vetnek. A magvakat homokos talajon 3—4 cm., kötöttebb talajon 2—3 cm. vastagságú nyirkos porhanyó földréteggel takarják be. Betakarás után a kapa lapjával a földet a magvakhoz nyomkodják.

Amennyiben az ugorka sok levegőt és napfényt igényel, célszerű lenne 120—150 cm. sortávolságban termesztetni. Jó talajon ily távolság mellett is összenőnek az indák hegyei. Ez eset-

ben a sorközöket fogatos eszközökkel is lehetne kapálni, ami a termesztést olcsóbbá tenné.

A Nagykörösön szokásos kerek alakú 30 cm. átmérőjű fészkek helyett, hosszú teknő-alakú 30—40 cm. széles, 6—8 cm. mély barázdákat is készíthetünk. Ezekbe a barázdákba 35—40 cm. fészektávolságra vethető a mag.

(Folytatjuk.)

Szentannai Sámuel
gazdasági szaktanár.

A gyümölcshullás megakadályozása.

Most különösen sok panaszt hallani, hogy erősen hullik a gyümölcs.

Ha a fák bőven meg vannak rakodva gyümölcscsel, a hullás ott, ahol nem ritkítják meg a nagy termést, nem kárral, sőt ellenkezőleg haszonnal jár, a természet mintegy helyreüti mulasztásunkat. Mert azt tudjuk, hogy ha gazdag a termés és ha meg is marad a fán, mennyiségre nézve meg vagyunk vele elégedve, de a minőségre nézve már éppen nem, mert a példányok nemcsak, hogy fejletlenek, de még a gyümölcs zamataja, íze is kifogás alá esik.

Különösen az, aki a termést jól akarja értékesíteni, nem örül, ha nagyon sok gyümölcs van a fán; de nem is hagyja úgy, hanem a gyümölcs minősége és a fa megkímélése érdekében megritkítja a termést; mert a rendszeren kifejlett gyümölcsből a kevés többet ér, mint a fejletlenből a sok; amellet amazz nem, de ez megviseli a fát olykor annyira, hogy egy-két vagy több évre megszakad a termékenysége.

De most már a mesterséges ritkítás idején túl vagyunk, most csak a természet ritkít; ha bő a termés, hasznunkra, ha gyenge, kárunkra.

Az egészséges gyümölcs magától csak akkor hullik le a fáról, ha megérett; különben csak úgy kerül a földre, ha a szél leveri, ha a jégeső vagy a bogarak megsértik, vagy pedig, ha nagy, tartós a hőség, szárazság, magyarul mondva, ha a fák szomjaznak.

A szél és a jégeső ellen semmit sem tehetünk.

A férges és a gombabetegségek ellen, amelyek következtében szintén lehullik a gyümölcs, vannak szereink, minők a fogó-gyűrűk, a permetezés és aki alkalmazza, hasznát is látja, különösen, ha arra is ügyel, hogy *lehullott gyümölcs ne maradjon a fa alatt egy napnál tovább, még akkor is, ha egészen érletlen, ha nem dolgozhatjuk föl, hogy a gyümölcsben tanyázó férget, mely többnyire még csak pete alakban van, elpusztítsuk.*

Míg az a kötelességérzet nem lesz meg minden gyümölcstermesztőben, hogy a hulladékot naponkint föl kell szedni és földolgozni, vagy megsemmisíteni, addig a többi védelmi eljárás-

sokkal csak fél eredményt érünk el. Ebbeni mulasztásunk annál súlyosabb, hogy *vele annak is teszünk kárt, aki kötelességszerűen jár el*, mert a férgek nem válogatják meg, hogy ki fáira menjenek, hol dézsmálják meg a termést.

Ha a gyümölcshullásnak sem a vihar, sem a férgek nem okai, bizonyos, hogy a fának nedvességben, táplálékban való hiányossága, szükölködése okozza azt. Ez ellen már könnyebben védekezhetünk. Öntöznünk és permeteznünk kell a fákat.

Már többször olvastam, hogy Amerikában a gyümölcsfák öntözésével micsoda óriási eredményeket mutatnak fel. Elbízom, mert tapasztaltam, hogy az öntözésnek milyen nagy befolyása van nemcsak a termés megtartásában, hanem becsének emelésében is; ezt különben egy olyan esetben láttam, mely sohasem mosódik el emlékezetemből.

Ismerek egy gyümölcstermesztőt, aki egykor jobb világot látott, de utóbb a lejtőn annyira lement, hogy már semmije, csak egy darab földje maradt, melyet gyümölcsfákkal beültetett és mely gondos kezelés mellett több hasznot nyújt neki, mintha néhány hold szántóföldje maradt volna.

Egy esztendőben nagy volt a szárazság. Sok gyümölcs volt a fákon, de mindenki azt mondta, hogy mihaszna, ha lepotyog. Őszkor meglátogattam ismerősömet és bámulva láttam, hogy fái sok szép gyümölcs díszlett.

— Amint látom — mondtam — itt a fák megtartották a termésüket, másutt meg lehullott.

— Itt is lehullott volna, de gondom volt rá, hogy meg ne történjék — felelte és rámutatott a fák aljára, meg egy talicskás hordóra.

A nagyobb fák koronacsurgásában egy ásónyi széles és két ásónyi mély árok volt; a kisebbeknek pedig a töve mélyen ki volt ásva.

Elmondta, hogy a talicskás hordó segítségével hetenkint kétszer vagy háromszor, aszerint, amilyen az időjárás, megöntözi fáit tiszta vízzel, melybe az öntözés időszaka alatt olykor trágyalevet is kever. Fáit este öntözi és hogy a nedvességet a nap heve ki ne szárítsa, az árkokat és a fák tövét szalmával fűdi be. Ha a nappali hőség nagy volt, még a fák koronáit is megpermetezi tiszta vízzel.

Az eredmény, mondhatom, bámulatos volt. Igaz, hogy nem csekély fáradsággal érte el, de gazdagon meg volt jutalmazva, mert csábító szép gyümölcseire annyi vevő jelentkezett (és azóta is mindig), hogy mindegyiknek kívánságát nem is tudta kielégíteni.

A mostani esztendő szintén olyanak mutatkozik, hogy a fákat öntöznünk, permeteznünk kell, hogy a gyümölcs le ne hulljon.

Van rá eset, hogy nehézségekbe ütközik úgy a fák tövének kibontása, mint a korona csurgásában árok ásása. Ezt az akadályt úgy

hárítjuk el, hogy a korona aljában vasdoronggal lyukakat ütünk és azokba öntjük a vizet, napra pedig cserepekkel takarhatjuk be.

Az öntözéssel nemcsak az évi termést mentjük meg, hanem szolgálatot teszünk vele még a jövőre is, amennyiben ugyanis az így gondozott fáink nemcsak hogy életben maradnak, hanem abban gyarapodnak is, miáltal serkentjük a további gyümölcsözésre.

(Sárosfa.)

Zádor Gyula.

Konyhakerti növényeink vetési, ültetési és termesztési naptára.

(Folytatás.)

Július.

I. Melegágyban vagy hajtatókban (ablak alatt) a termés teljes elkészültéig való termesztés.

A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termés elkészültének (felszedésének) ideje.
Még el nem készült termények tovább tenyésztése. Új beállítás a csiperkegombán kívül nincs.	
Csiperke-gomba : Mint az előző hónapokban.	szept.—novemb.
<i>II. Szabadföldi palánta-ágyba vagy hideg-ágyba vetve és esetleges többszöri áttűzdelés után állandó helyre kiültetve tenyésztett termények.</i>	
Endivia : Fodros fajták. Magvetés szabadföldi mag-ágyba.	szept.—novemb.
Fejeskáposzta : Korai fajták. Magvetés szabadföldi mag-ágyba.	október és a téli hónapok
Hagyma : Dughagyma-nevelés végett szabadföldi ágyba vetve (arra alkalmas fajtákkal).	október
Kalaráb : I. Magvetés szabadföldi mag-ágyba. II. Korai fajtákkal.	nov.—decemb. október
Karfiol : Korai fajták szabadföldi mag-ágyba vetve.	őszi hónapok
Kelkáposzta : I. Korai fajták szabadföldi ágyba vetve. II. Késői fajták.	november—téli és tavaszi hónapok
Kelkáposzta, leveles (Fodros kel) Szabadföldi mag-ágyba való vetés.	nov.—márc.—április

A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termés elkészültének (felszedésének) ideje.	A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termés elkészültének (felszedésének) ideje.
Saláta : I. Nyári és őszi fejes. Vetés szabadföldi ágyba. II. Kötöző : Magvetés szabadföldi ágyba.	szept.—október szept.—okt.	Karfiol : Magágyba előnevelt palánták kiültetése. I. Korai és középkori fajták. II. Késői fajták. Fagy beálltával, fagymentesen tenyésztve.	október—nov. október—tél
Spárgakel (Broccoli) : Magvetés; utána többszöri áttüzelés; fagy beálltával fagytól védve tovább tenyésztve.	következő évi március—máj.	Kapor : Magvetés.	augusztus—okt.
Szamóca : Ablakkal vagy csupán ponyvával ellátható ágyakban: I. Magvetés. (Hónapos fajtáknál és új fajták előállításánál.) II. Indanövényekről. Összes nagygyümölcsű fajták.	a jövő és utána következő 3.—4. évig, minden év nyarán Hajtatási célra nevelve; csupán a köv. hajtatás alkalmával őszi és téli hónapok.	Kelkáposzta : I. Korai és középerésű fajták. Magágyban előnevelt palánták kiültetése. II. Késői fajták.	szept.—okt. október—tél
Vörös káposzta : Mint a fejes káposzta.	őszi és téli hónapok.	Kertizsáza : I. Közönséges fodros. Magvetés állandó helyre. II. Évelő: 1. Magvetés. 2. Tőosztás útján szaporítva.	auguszt.—okt. ősz—tavasz
III. Közvetlenül a szabadba állandó helyre vetve (ültetve) tenyésztett termények:		Laboda : Lassan felmagzó fajták vetése állandó helyre.	őszi hónapok
Bab : Összes zölden való fogyasztásra ajánlott fajták.	szept.—okt. (tisztán zölden való fogyaszt.)	Leveles kel : Palánták kiültetése.	okt.—márc.
Borsó : Törpe és egyéb korai fajták vetve. (Zölden való fogyasztásra.)	szept.—nov.	Levendula : Magvetés.	következő év
Borsfű, évelő (Satureja montana): Magvetés.	következő években nyáron át	Majoránna : Évelő fajta. Magvetés.	következő évtől évenként június-szeptember
Céklarépa : Korai fajtákban. Magvetés.	nov.—dec. és a téli hónapokban eltartva (rétegezve)	Mángold : I. Bordás fajták. Magvetés. II. Leveles fajták. (Laboda módjára fogyasztva.)	nov.—ápril. ősz és tavasz
Cichoria : Magvetés.	nov.—április (halványítva; a téli hónapokban hajtatva)	Méhfű (Melissa officinalis.): Magvetés.	következő év nyara
Endivia : Fodros fajták. Előnevelt palánták kiültetése.	szept.—okt.	Mályva (Malva officinalis.): Magvetés	ősz—tavasz
Fejes káposzta : Korai fajták. Előnevelt palánták kiültetése.	szept.—okt.	Mustár (Fehér mustár): Salátának fogyasztva a levélzete. Magvetés.	aug.—szept.
Florentini fenol : Magvetés.	őszi és téli hónapok (halványítva)	Pár- vagy póréhagyma : I. Állandó helyre való magvetés. II. Magágyban előnevelt palánták kiültetése.	dec.—tavasz
Hagyma, vörös : Amennyiben még nem történt volna vetés és ültetés, magágyban nevelt palánták kiültetése. Zölden való használatra felszedve.	szeptember—téli hónapok augusztus	Petrezselyem : Közönséges és fodros levelű. (Amennyiben még nem lett volna előzőleg vetve.)	október—tél
Izsóp (Hyssopus officinalis): Magvetés.	következő év nyarán	Pozdor (fekete): Magvetés.	következő év nyári és őszi hónapjaiban
Kakukfű (Thymus.): Palántákról és sarjakról ültetve.	következő évek nyarán	Raponc : Magvetés.	dec.—április
Kalaráb : Előnevelt palánták kiültetése.	auguszt.—okt.	Retek : Hónapos, nyári és őszi fajták. Magvetés. II. Téli-retek. (Fekete- és violaszínű.) Magvetés.	szept.—nov. december—tél

A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termés elkészültének (felszedésének) ideje.
Saláta : I. Fejes. 1. Magágyban nevelt palánták kiültetése. 2. Vetés szabadföldi magágyba. II. Tépő. Magvetés szabadföldi ágyba. III. Kötöző. Mint a fejes-salátánál.	auguszt —szept. szept.—okt. auguszt.—szept. szept.—okt.
Sárgarépa : Magvetés korai rövid és középhosszú fajtákkal (carották).	okt.—nov.; állandó helyen fagy ellen védve tél folyamán és a következő év tavaszi hónapjaiban.
Sóska : Tőosztás útján.	okt.—november. és a következő években.
Pongyola pitypang (Taraxacum officinale.): Magvetés. (Fogyasztva levélzete, halványítva salátának.)	következő év tavasza (hajtatva a téli hónapokban is.)
Tárkony : Magvetés és előnevelt palánták kiültetése.	ősz és minden év nyara
Tengeri tatorján : I. Sarjakról. II. Magnövényekről ültetve.	2—3 év mulva és azután minden év tavasza
Vizisázsza : I. Dugványok és mag-növények ültetése. II. Magvetés állandó helyre.	téli és tavaszi hónapok
Vöröskáposzta : Mint a fejeskáposzta.	október-tél
Zeller, tépő : Magágyban nevelt palánták kiültetése.	szept.—novemb.
Zsálya (Salvia officinalis): Magvetés állandó helyre.	2-ik év nyara.

(Folytatjuk.)

Raab Alajos.

Eladó gyümölcskészletek és keresletek.

Az országos gyümölcészeti ministeri biztossághoz folytatólag a következő gyümölcéstermesztők jelentették be eladó készleteiket, valamint az alábbi felsorolt hazai és külföldi kereskedők vételi szándékukat:

I. Eladó gyümölcskészlettel rendelkezők:

Almából: Ágoston József Técső (Máramaros vm.), nagyobb mennyiségű válogatott téli alma. 2. Rettegi Imre, Técső (Máramaros vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 3. Jankó István, Técső (Máramaros vm.), nagyobb men-

nyiségű téli alma. 4. Dobolfi János, Técső (Máramaros vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 5. Bató Bálint, Técső (Máramaros vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 6. Kaszó János, Técső (Máramaros vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 7. Erdő József, Técső (Máramaros vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 8. B. Kékesi Imre, Técső (Máramaros vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 9. Jakabovits József, Técső (Máramaros vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 10. Borbély János, Técső (Máramaros vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 11. Özevgy Batizi Jánosné, Técső (Máramaros vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 12. Bakáts Bálint, Técső (Máramaros vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 13. Pongrácz Géza, Alvincz (Alsófehér vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 14. Binder József, Sárd (Alsófehér vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 15. Vadady Imre, földbirtokos Sárd (Alsófehér vm.), 16. Csávássy Józsefné, földbirtokos Magyarigen (Alsófehér vm.). 17. Totóján Traján, gör. kel. lelkész Kisfalud (Alsófehér vm.). 18. Csernovits Á., birtokos Zám (Hunyad vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 19. Klobusitzky A., birtokos Guraszáda (Hunyad vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 20. Gróf Vass Antal uradalmi intézősége, Guraszáda (Hunyad vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 21. Gózó József, Marosillye (Hunyad vm.). 22. Lázár László, földbirtokos Lapusnyák (Hunyad vm.). 23. Illés Száva, gör. kel. lelkész Lapusnyák (Hunyad vm.). 24. Schenker György Szászkézd (Nagyküküllő vm.). 25. Gazdaközönség, Szászkézd (Nagyküküllő vm.), megbízott: a községi előljáróság. 26. Gazdaközönség, Szászkeresztes (Nagyküküllő vm.), megbízott: a községi előljáróság. 27. Cziko Ignác, birtokos Csikszentgyörgy (Csik vm.). 28. Tompos Sándor, Csikszentgyörgy (Csik vm.). 29. Nyirő László, Csikszentgyörgy (Csik vm.). 30. Straszburger Ernő, Bócsa (Pest vm.). 31. Urbéres Gazdaközönség, Nagybocksó (Máramaros vm.), megbízott: Kovács János, urbéres elnök. 32. Gróf Batthyányi Strattmann Ödön uradalmi kezelősége, Körmen (Vas vm.). 33. Gróf Batthyányi Iván uradalmi intézősége, Nagyesákány (Vas vm.). 34. Gróf Sikray Antal uradalmi intézősége, Inánc (Vas vm.). 35. Sturavits Antal állami ellemi iskolai igazgató, Óradna (Beszterce-Naszód vm.). 36. Malani Dániel gör. kel. lelkész, Óradna (Beszterce-Naszód vm.). 37. A kápolnokmonostori járás összes községekben nagyobb mennyiségű téli alma. (Szolnok-Doboka vm.), megbízott: Bittte Sándor, állandó gazdasági tudósító, Kápolnokmonostoron. 38. Gazdaközönség, Makód (Beszterce-Naszód vm.), megbízott: a községi előljáróság. 39. Gazdaközönség, Mitelei (Beszterce-Naszód vm.), megbízott: a községi előljáró-

- ság. 40. Jernei István birtokos, Dorozsma (Csongrád vm.) 41. Ormodi Béla, Szeged. 42. Piukovits József gazdasága, Kelebia (Bács-Bodrog vm.). 44. Szobonya Bertalan földbirtokos, Kelebia (Bács-Bodrog vm.). 45. Kovács Antal földbirtokos Kelebia (Bács-Bodrog vm.). 46. Balog Zsiga, Kelebia (Bács-Bodrog vm.). 47. Gazdaközönség, Kelebia (Bács-Bodrog vm.), megbízott: a községi előljáróság. 48. Adorján Béla birtokos, Havad (Marostorda vm.). 49. Farkas József birtokos, Geges (Marostorda vm.). 50. Bán György Makfalva (Marostorda vm.). 51. Kapisinszky László plébános, Miklósfalva (Sáros vm.). 52. Nemes Dénes, Rugonfalva (Udvarhely vm.). 53. Biró Mihály, Bethlenfalva (Udvarhely vm.). 54. Koncz Ármin, Nagyalambfalva (Udvarhely vm.). 55. gróf Bethlen Bálint uradalmi intézősége, Keresd (Nagyküküllő vm.) up. Dános, nagyobb mennyiségű téli alma. 56. gróf Miksa Kelemen uradalmi intézősége, Magyar-Csesztva (Alsó Fehér vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 57. gróf Teleki Ádám uradalmi intézősége, Marosújvár (Alsó-Fehér vm.). 58. Borel Benedek, Csongva, up. Marosújvár (Alsó Fehér vm.). 49. Gegő Károly, Nagylak, up. Marosújvár (Alsó-Fehér vm.). 60. Brádi Albert, Brád (Hunyad vm.). 61. Bokor Károly, Horgosi-Királyhalom (Csongrád vm.). 62. gróf Merán János uradalmi intézősége, Csóka (Fejér vm.). 63. Kardó Sándor, Magyar-Dálya (Udvarhely vm.). 64. Báró Kemény József uradalmi intézősége, Marosnémeti (Hunyad vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 65. Báró Ambrózy István uradalmi intézősége, Nagyszurduk (Krassó-Szörény vm.). 66. Gazdaközönség, Sepse (Baranya vm.), megbízott: a községi előljáróság. 67. Gazdaközönség, Csúza (Baranya vm.), megbízott: a községi előljáróság. 68. Gazdaközönség, Vörösmarth (Baranya vm.), megbízott: Danóci Balázs. 69. Schrieker László birtokos, Újfalva (Győr vm.). 70. Kecskeméthy Béla birtokos, Udvardi (Komárom vm.). 71. gróf Lónyai Elemérné uradalmi intézősége, Oroszvár (Moson vm.). 72. Gazdaközönség, Nezsider (Moson vm.), megbízott: a községi előljáróság. 73. Gazdaközönség, Pálfalu (Moson vm.), megbízott: a községi előljáróság. 74. Gazdaközönség, Gálos (Moson vm.), megbízott: a községi előljáróság. 75. Rombachné gazdasága, Köttse (Somogy vm.) 76. gróf Szécsényi Andor uradalmi intézősége, Pál (Somogy vm.). 77. gróf Hunyadi József uradalmi intézősége, Kéthely (Somogy vm.). 78. Berzsényi Sándor nagybirtokos gazdasága, Nikla (Somogy vm.). 79. Vécsey Sándor, Kaposvár. 80. Barcza Ödön birtokos, Pusztakozmás. 81. Juhász Kálmán birtokos, Pusztakozmás. 82. Kund Hubert birtokos, Fajsz (Somogy vm.). 83. Kacs Kovits Zoltán birt., Mocsolád (Somogy vm.). 84. gróf Somsich Győző uradalmi intézősége Babócsa (Somogy vm.). 85. Prinke Sándor, Babócsa (Somogy vm.). 86. Uradalmi intézőség, Bolyhó (Somogy vm.). 87. Scheide Viktor bérlő, Sopronudvard (Sopron vm.). 88. gróf Széchényi Tivadar uradalmi intézősége, Felsőlendva (Vas vm.), nagyobb mennyiségű téli alma. 89. Emresz Gyula, Bánhalompuszta up. K.-Vath (Veszprém vm.). 90. Koller Kálmán, Sáriföld. up. Jákó (Veszprém vm.). 91. Tarczy Dezső birtokos, Böröllő. up. Pápa (Veszprém vm.). 92. Follák Ferenc bérlő, Farkasgyepü up. Jákó (Veszprém vm.). 93. Bullovszky Simon birtokos, Gyulafalu (Túróc vm.). 94. Michmis Gyula, Trebusztó (Trencsén vm.). 95. Idősb Justh György nagybirtokos gazdasága, Neczpál (Túróc vm.). 96. Mednyánszky László birtokos, Medne, up. Ledniczrovnye (Trencsén vm.). 97. Schreiber-féle uradalom intézősége, Medne, up. Ledniczrovnye (Trencsén vm.) 98. Beniczky Ákos földbirtokos, Nenőc, up. (Puchó (Trencsén vm.). 99. Kossa Ferenc földbirtokos Nenőc, up. Puchó (Trencsén vm.). 100. Tökési uradalom intézősége, Tökés (Pozsony vm.). 101. Kemes Béla gazdasága, Pozsony Eperjes (Pozsony vm.). 102. Rómaikatholikus plébánia, Pozsony-Eperjes (Pozsony vm.). 103. Gróf Zichy József uradalmi intézősége, Vetrőd (Pozsony vm.). 104. Gróf Majláth György uradalmi intézősége, Zavar (Pozsony vm.). 105. Oser és Diamant bérlők, Alsólőcz (Pozsony vm.). 106. Forró Antal, Vrága (Pozsony vm.). 107. Jalsovsky István, Vrága (Pozsony vm.). 108. Simkó István, Vrága (Pozsony vm.). 109. Józsa István, Vrága (Pozsony vm.). 110. Forró Lajos, Vrága (Pozsony vm.). 111. Solirs Pál gazdálkodó, Vrága (Pozsony vm.). 112. Hebermann Erzsébet gazdasági intézősége, Dunaszerdahely (Pozsony vm.). 113. Gróf Chotek Rezső uradalmi intézősége, Alsókorompa (Pozsony vm.). 114. Báró Springer Gusztáv uradalmi intézősége, Baacsány (Pozsony vm.) 115. Kohn S. B. bérleti gazdasága, Vittencz (Pozsony vm.). 116. báró Steiger Albert urad. intézősége, Szeptencz-újfalva (Nyitra vm.). 117. Leonhardy Curt uradalmi intézősége, Nyitrasárfő (Nyitra vm.). 118. Gróf Pejácsevics-féle uradalom intézősége, Gárdony (Nógrád vm.). 119. Gróf Majláth-féle uradalom intézősége, Lóc (Nógrád vm.). 120. Haluska István plébános, Oravka (Árva m.). 121. Zajah István, plébános, Trsztena (Árva vm.). 122. Galasz Károly, Trsztena (Árva vm.). 123. Vilesek Jenő, Trsztena (Árva vm.). 124. Gazdaközönség Újbánya szab. kir. város (Bars vm.). 125. Gazdaközönség, Bácsalmás (Bács-Bodrog vm.) megbízott: a községi előljáróság. 126. Schisser Antal, Sztapár (Bács-Bodrog vm.). 127. Popovics Miloszev, Sztapár (Bács-Bodrog vm.). 129. Gyümölcstermesz-

tők Szövetkezete, Jánoshalma up. Mélykút (Bács-Bodrog vm.). 130. Marosi Kálmán, Ráczeke (Pest vm.). 131. Kovács Zsigmond Ráczeke (Pest vm.). 132. Sándor és Polakovics bérleti gazdasága, Tököl, (Pest vm.). 133. Kertészeti Egylet, Nagykőrös (Pest vm.). 134. Oppenheim telep, Nagykőrös (Pest vm.). 135. Unghváry Sándor, faiskolatulajdonos Nagykőrös (Pest vm.). 136. B. Tóth Ferencz) gazdálkodó Nagykőrös (Pest vm.). 137. Dr. Szabó Ambrus, Nagykőrös (Pest vm.). 138. Ady Károly, Nagykőrös (Pest vm.). 139. Tóth Lajos gazdálkodó, Nagykőrös (Pest vm.). 140. Szappanos Sándor gazdálkodó, Nagykőrös (Pest vm.). 141. Ádám László, Nagykőrös (Pest vm.). 142. Sággy Ferenc, Nagykőrös (Pest vm.). 143. Papp Gedeon, Nagykőrös (Pest vm.). 144. Darányi Ferencz ügyvéd, Nagykőrös (Pest vm.). 145. Gazdaközönség, Okécske (Pest vm.), megbízott: a községi előljáróság. 146. Gazdaközönség, Újkécske (Pest vm.), megbízott: a községi előljáróság. 147. Bárczay Sándor földbirtokos, Beregdaróc (Bereg vm.). 148. Schmiedt Jozefin, Nagysink (Nagyküüllő vm.). 149. Capésius Helén, Nagysink (Nagyküüllő vm.). 150. Krausz Rezső, Nagysink (Nagyküüllő vm.). 151. Eitel Frigyes örökösei, Nagysink (Nagyküüllő vm.). 152. Silving Rudolf, Felgyógy (Alsófehér vm.). 153. Vincenti Miksa, állandó gazdasági tudósító Diód (Alsófehér vm.). 154. Dr. Boer Jenőné földbirtokos Diód (Alsófehér vm.). 155. Gróf Busstul Henrik uradalmi intézősege, Háporton (Alsófehér vm.). 156. Báró Bánffy Kázmér uradalmi intézősege, Füged (Alsófehér vm.). 157. Banciu Márius, gör. kel. lelkész Felsőriót (Fogaras vm.). 158. Giurea János tanító Kolim (Fogaras vm.). 159. Pura Miklós, tanító Földvár (Fogaras vm.). 160. Orel Dezső, polgármester Gyergyószentmiklós (Csik vm.). 161. Hamneczki József, cipész Gyergyószentmiklós (Csik vm.). 162. Fórika Ágoston, tanító Tekerőpatak (Csik vm.). 163. Józsa László, vezértanító Ditró (Csik vm.). 164. Török Árpád, Ponor (Hunyad vm.). 165. Lészay Zoltán, földbirtokos, Púj (Hunyad vm.). 166. Pietsch Lajos, Fehérviz (Hunyad vm.). 167. Buda Ádám, Rea up. Hátszeg (Hunyad vm.). 168. Mara László, birtokos Demsus (Hunyad vm.). 169. Gróf Béli Kálmán uradalmi intézősege, Dicsőszentmárton (Kisküüllő vm.). 170. Gróf Toldi Horváthné uradalmi intézősege, Adámos (Kisküüllő vm.). 171. Gerendy István, Adámos (Kisküüllő vm.).

Körtéből: 1. A kápolnokmonostori járás összes községeinek gazdaközönsége, megbízott: Bitte István, állandó gazdasági tudósító Kápolnokmonostoron. 2. Gróf Lónyay Elemérné uradalmi intézősege, Oroszvár (Moston vm.). Haluska István, plébános Oradka (Arva vm.). 4. Zajak István, plébános Trsztena

(Arva vm.). 5. Galasz Károly, Trsztena (Arva vm.). 6. Vilcsek Jenő, Trsztena (Arva vm.). 7. Marosi Kálmán, Ráczeke (Pest vm.). 8. Kovács Zsigmond, Ráczeke (Pest vm.). 9. Sándor és Polakovics, nagybérnök Tököl (Pest vm.). 10. Binder Frigyes, Medgyes (Nagyküüllő vm.), 100 q. 11. Theil Ede, Medgyes (Nagyküüllő vm.), 150 q. 12. Czoppelt József, Medgyes (Nagyküüllő vm.), 120 q. 13. Róth Mihály, Medgyes (Nagyküüllő vm.). 14. Schmiedt Jozefin, Nagysink (Nagyküüllő vm.). 17. Bancin Márius lelkész, Felsővist (Fogaras vm.). 18. Giurea János tanító, Kolim (Fogaras vm.). 19. Pura Miklós tanító, Földvár (Fogaras vm.).

Szilvából. 1. Stein testvérek nagybérnök, Bátorkesz (Esztergom vm.), nagyobb mennyiségben. 2. Kobek Kornél földbirtokos, Bátorkesz (Esztergom vm.), nagyobb mennyiségben. 3. Boronkay Jenő földbirtokos, Sárkány, up. Köbökút (Esztergom vm.), nagyobb mennyiségben. 4. Szarvasy József földbirtokos, Karva, up. Bucs (Esztergom vm.). 5. özv. Sztanka yné földbirtokos, Karva, up. Bucs (Esztergom vm.), nagyobb mennyiségben. 6. Gazdaközönség, Alsógárd (Alsó Fehér vm.), nagyobb mennyiségben, megbízott: a községi előljáróság. 7. Gazdaközönség, Alvinc (Alsó Fehér vm.), nagyobb mennyiségben, megbízott: a községi előljáróság. 8. Gazdaközönség, Kismucsel (Hunyad vm.), megbízott: a községi előljáróság. 9. Gazdaközönség, Nagymucsel (Hunyad vm.), megbízott: a községi előljáróság. 10. Gazdaközönség, Lapusnyak (Hunyad vm.), megbízott: a községi előljáróság. 11. Czikó Ignác, Csikszentgyörgy (Csik vm.). 12. Tompos Sándor, Csikszentgyörgy (Csik vm.). 13. Nyirő László, Csikszentgyörgy (Csik vm.). 14. Gazdaközönség, Nagybocksó (Máramaros vm.), megbízott: Kovács János úrbéres elnök, 4000 q. 15. Gazdaközönség, Hosdát, (Tordaaranyos vm.), megbízott: a községi előljáróság. 16. Gazdaközönség, Oláhléta (Tordaaranyos vm.), megbízott: a községi előljáróság. 17. A kápolnok-monostori járás összes községeiben, nagyobb mennyiségben, megbízott: Bittle István, állandó gazdasági tudósító Kápolnokmonostoron. 18. Gazdaközönség, Makód (Beszterce-Naszód vm.), megbízott: a községi előljáróság. 19. Gazdaközönség, Mitelei (Beszterce-Naszód vm.), megbízott: a községi előljáróság. 20. Jernei Zoltán birtokos, Dorozsma (Csongrád vm.). 21. Gazdaközönség, Horgos (Csongrád vm.), a községi előljáróság. 22. Piukovits József nagybirtokos gazdasága, Kelebia (Bács vm.). 23. Kis Abel, Kelebia (Bács vm.). 24. Szobonya Bertalan földbirtokos, Kelebia (Bács vm.). 25. Kovács Antal, Kelebia (Bács vm.). 26. Balog Zsiga gazdálkodó, Kelebia (Bács vm.). 27. Gazdaközönség, Kelebia (Bács vm.),

megbizott: a községi előljáróság. 28. özv. Fejér Györgyné földbirtokos, H.-Dorog (Hajdu vm.), 29. A maros-torda vármegyei, nyáradszeredai járás összes községeiben, megbizott: Mihály Gyula állandó gazdasági tudósító Nyáradszeredán. 30. Kapisinszky László plébános, Miklósfalva (Sáros vm.). 31. Nemes Dénes, Rúgonfalva (Udvarhely vm.). 32. Biró Mihály, Bethfalva (Udvarhely vm.). 33. Konecz Ármin, Nagyalambfalva (Udvarhely vm.). 34. Gróf Mikes Kelemen, urad. intézősége Magyar Csesztve (Alsófehér vm.). 35. Gróf Teleki Ádám, uradalmi intézősége Marosujvár (Alsófehér vm.). 36. Bord Benedek, Csongva up. Marosujvár (Alsófehér vm.). 37. Gegő Károly, Nagylak up. Marosujvár (Alsófehér vm.). 38. Schweiger János, gazdálkodó Zombor (Bács vm.). 39. Herbert István, gazdálkodó Zombor (Bács vm.). 40. Benkovits Géza, földbirtokos Garamájfalu (Bars vm.). 41. Gazdaközönség, Boholt (Hunyad vm.), megbizott: a községi előljáróság. 42. Gazdaközönség, Berekszó (Hunyad vm.), megbizott: a községi előljáróság. 43. Gyümölcsészeti egyesület, Baja, 400 q. (Bács vm.). 44. Markovits István bérlő, Perbete (Komárom vm.). 45. Gróf Széchenyi Tivadar uradalmi intézősége, Borháza (Vas vm.). 46. Szabó Gyula állandó gazdasági tudósító, Magyar Bikal (Kolozs vm.). 47. Enresz Gyula, Bánhalma pusztá, up. Vath (Veszprém vm.). 48. Koller Kálmán, Sáriföld, up. Jákó (Veszprém vm.). 49. Tarczy Dezső, birtokos Böröllő, up. Pápa (Veszprém vm.). 50. Pollák Ferenc, Farkasgyepü, up. Jákó (Veszprém vm.). 51. Bulyovszky Simon földbirtokos, Gyulafalu (Túróc vm.). 52. Michnis Gyula földbirtokos, Trebosztó (Túróc vm.). 53. Id. Justh György nagybirtokos, Neczpál (Túróc vm.). 54. Gróf Zay Miklós, uradalmi intézősége Zay-Ugróc (Trencsén vm.), nagyobb mennyiségben. 55. Tökési uradalmi intézősége, Tökés (Pozsony vm.). 56. Remes Béla, Pozsony-Eperjes (Pozsony vm.). 57. Római katolikus plébánia, Pozsony-Eperjes (Pozsony vm.). 58. Habermann Erzsébet, gazdasági intézősége Duna-Szerdahely (Pozsony vm.). 59. Gróf Chotek Rezső, uradalmi intézősége Alsó-Korompa (Pozsony vm.), nagyobb mennyiségben. 60. Báró Springer Gusztáv, uradalmi intézősége Bocsány (Pozsony vm.), nagyobb mennyiségben. 61. Kohn S. B., nagybérlő Vittenc (Pozsony vm.). 62. Lichtenstein-féle uradalom intézősége Rudnó (Nyitra vm.). 63. Halász József birtokos, Beznákfalu (Nyitra vm.). 64. Bacskady Béla földbirtokos Bastyánka (Nyitra vm.). 65. Salzberger-féle nagybirtokos Divékujfalu (Nyitra vm.). 66. Báró Steiger Albert, uradalmi intézősége Szeptencujfalu (Nyitra vm.), nagyobb mennyiségben. 67. Leonhardy Curt, uradalmi intézősége Nyitrasárfő (Nyitra vm.), nagyobb

mennyiségben. 68. Haluska István plébános Oravka (Árva vm.). 69. Zajak István plébános, Trsztena (Árva vm.). 70. Galasz Károly, Trsztena (Árva vm.). 71. Vilcesek Jenő birtokos, Trsztena (Árva vm.). 72. Gazdaközönség, Újbánya szab. kir. város (Bars vm.), nagyobb mennyiségben, megbizott: a polgármester. 73. Gazdaközönség, Bácsalmás (Bács vm.), megbizott: a községi előljáróság. 74. Sztenkovits Lázár, Sztapár (Bács vm.). 75. Popovits Miloszáv, Sztapár (Bács vm.). 76. Gazdaközönség, Magyar-Kanizsa (Bács vm.), megbizott: a községi előljáróság. 77. Schäffer Antal, Zalaszentmihály (Zala vm.). 78. Skublits Károly nagybirtokos, gazdasági intézősége, Zalaszentmihály (Zala vm.). 79. Gazdaközönség, Zalaszentmihály (Zala vm.), megbizott: a községi előljáróság. 80. Gazdaközönség, Bosán (Trencsén vm.), megbizott: a községi előljáróság. 81. Gazdaközönség, Pozsonyseprőd (Trencsén vm.), megbizott: a községi előljáróság. 82. Gazdaközönség, Mitta (Trencsén vm.), megbizott: a községi előljáróság. 83. Gazdaközönség, Nemes-Mitta (Trencsén vm.), megbizott: a községi előljáróság. 84. Gazdaközönség, Ölved (Trencsén vm.), megbizott: a községi előljáróság. 85. Gazdaközönség, Trencsén-Tölgyes (Trencsén vm.), megbizott: a községi előljáróság. 86. Gyümölcstermelő Szövetkezete, Jánoshalma up. Mélykut (Bács vm.). 87. Marosi Kálmán, Ráckeve (Pest vm.). 88. Kovács Zsigmond, Ráckeve (Pest vm.). 89. Sándor és Polákovits, nagybérlők, Tököl (Pest vm.). 90. Kertészeti Egylet, Nagykőrös (Pest vm.). 91. Oppenheim telep vezetősége Nagykőrös (Pest vm.). 92. Dr. Szabó Ambrus, Nagykőrös (Pest vm.). 93. B. Tóth Ferenc, gazdálkodó Nagykőrös (Pest vm.). 94. Ady Károly, Nagykőrös (Pest vm.). 95. Tóth Lajos gazdálkodó Nagykőrös (Pest vm.). 96. Szappanos Sándor, Nagykőrös (Pest vm.). 97. Papp Gedeon, Nagykőrös (Pest vm.). 98. Ádám László, Nagykőrös (Pest vm.). 99. Darányi Ferenc, ügyvéd Nagykőrös (Pest vm.). 100. Gazdaközönség, Okécske (Pest vm.) megbizott: a községi előljáróság. 101. Gazdaközönség, Okécske (Pest vm.), megbizott: a községi előljáróság. 102. Gazdaközönség, Baráthely (Nagyküküllő vm.), megbizott: a községi előljáróság. 103. Gazdaközönség, Muzsna (Nagyküküllő vm.), megbizott: a községi előljáróság. 104. Gazdaközönség, Nagyekemező (Nagyküküllő vm.), megbizott: a községi előljáróság. 105. Gazdaközönség, Szentivánfalva, Nagyküküllő vm.), megbizott: a községi előljáróság. 106. Silling Rudolf, Felgyógy (Alsófehér vm.). 107. Vincenti Miksa, állandó gazdasági tudósító Diód (Alsófehér vm.). 108. Dr. Boér Jenőné, földbirtokos Diód (Alsófehér

vm.). 109. Gróf Busseul Henrik uradalmi intézősége, Háperton (Alsófehér vm.), nagyobb mennyiségben. 110. Báró Bánffy Kázmér uradalmi intézősége, Füged, (Alsófehér vm.), nagyobb mennyiségben. 111. Banciu Márius, gör. kel. lelkész Felsővist (Fogaras vm.). 112. Giurea János, tanító Kolim (Fogaras vm.). 113. Púra Miklós, tanító Földvár (Fogaras vm.). 114. Kenderessy Ferenc, Felsőszálláspatak (Hunyad vm.). 115. Mara Sámuel, Felsőszálláspatak (Hunyad vm.). 116. Brádi Lajos, Felsőszálláspatak (Hunyad vm.). 117. Brádi Albert, Brád (Hunyad vm.). 118. Török Árpád, Ponor (Hunyad vm.). 119. Lészay Zoltán, földbirtokos Púj (Hunyad vm.). 120. Pietsch Lajos, Fehérviz (Hunyad vm.). 121. Gerendy Zoltán, földbirtokos Ádamos (Kisküküllő vm.). 122. Gróf Toldi-Horvátné uradalmi intézősége, Ádamos (Kisküküllő vm.), nagyobb mennyiségben. 123. Gróf Béli Kálmán uradalmi intézősége, Dicsőszentmárton (Kisküküllő vm.), nagyobb mennyiségben. 124. Juhász Ferenc, földbirtokos Odasújfalu (Szatmár vm.), 500 q. 125. Márffy Ede pénzügyministeri osztálytanácsos, Gönyő (Győr vm.), nagyobb mennyiségben.

Kajszinbarackból: 1. Schäfer Antal, Zalaszentmihály (Zala vm.). 2. Skublits Károly nagybirtokos gazdasági intézősége, Zalaszentmihály (Zala vm.). 3. Gazdaközönség, Zalaszentmihály (Zala vm.), megbízott: a községi előljáróság. 4. Kovács Antal, Szabadka (Bács-Bodrog vm.). 5. Balog Zsigmond, Szabadka (Bács-Bodrog vm.). 6. Szobonya Bertalan, földbirtokos Szabadka (Bács-Bodrog vm.). 7. Veszprémy István, ügyvéd H.-Hadház (Hajdú vm.). 8. Gyümölcsészeti Egylet, Baja (Bács-Bodrog vm.), 1500 q. 9. Szűcsi János, uradalmi kertész Peszak (Torontál vm.). 10. Dr. Hellebront János, ügyvéd Fülöpszállás, Puszta-Balázs (Pest vm.), nagyobb mennyiségben. 11. Gazdaközönség, Bácsalmás (Bács-Bodrog vm.), megbízott: a községi előljáróság. 12. Hegyközség előljárósága, Kelebia (Bács-Bodrog vm.), 1500 q. 13. Racsmány János, Kelebia (Bács-Bodrog vm.). 14. Dr. Borsay Sándor, Kiskőrös (Pest vm.). 15. Gajáry telep kezelősége, Keczel (Pest vm.), nagyobb mennyiségben. 16. Gazdaközönség, Ókéske (Pest vm.), megbízott: a községi előljáróság. 17. Gazdaközönség, Ókéske (Pest vm.), megbízott: a községi előljáróság. 18. Geréby Gyula, földbirtokos Lajosmizse (Pest vm.). 19. Kerekes Sándor, birtokos Lajosmizse (Pest vm.). 20. Székely Lajos, birtokos Lajosmizse (Pest vm.). 21. Hóstyá János, gazdálkodó Lajosmizse (Pest vm.). 22. Berente István, gazdálkodó Lajosmizse (Pest vm.). 23. Lakatos Lajos, birtokos Tiszadada (Szabolcs vm.). 24. Jakabfalvy Lajos, birtokos Tiszadada (Szabolcs vm.). 25. Szomjas

János, birtokos Tiszadada (Szabolcs vm.). 26. Gróf Degenfeld József uradalmi intézősége, Csomaköz (Szatmár vm.), nagyobb mennyiségben. 27. Jovanovits Gyula cs. és kir. őrnagy gazdasága, Antalfalva (Torontál vm.). 28. Benyovszky Pál, gazdasági tudósító Dézsánfalva up. Moravicza (Temes m.), nagyobb mennyiségben. 29. Réthy Kálmán, gazdasági tudósító Berettyóújfalu (Bihar vm.), nagyobb mennyiségben. 30. Márffy Ede pénzügyi ministeri osztálytanácsos, Gönyő (Győr vm.), nagyobb mennyiségben.

Őszibarackból: 1. Vass Imre Horgos (Csongrád vm.). 2. Porogay J. Horgos (Csongrád vm.). 3. özv. Fejér Györgyné gazdálkodó, H.-Dorog (Hajdu vm.). 4. Hegyközség előljárósága, Kelebia (Bács vm.). 6. Gazdaközönség, Nagyekemező (Nagyküküllő vm.). 7. Friedrich György tanító, Kerz (Fogaras vm.). 8. Dörner István, Somogy-Kéthely (Somogy vm.), nagyobb mennyiségben. 9. Patyi Kálmán Lőrinc, Budapest (VIII., Rákóczy-út 21. sz.), nagyobb mennyiségben. 10. Szauerwald János, Fehértemplom (Temes vm.). 11. Jost Antal, Fehértemplom (Temes vm.), nagyobb mennyiségben. 12. özv. Neukomm Károlyné, Fehértemplom (Temes vm.), nagyobb mennyiségben. 13. Prech és Boksár cég, Fehértemplom (Temes vm.), nagyobb mennyiségben. 14. Weilinger János, Fehértemplom (Temes vm.), nagyobb mennyiségben. 15. Weisz Izidor, Fehértemplom (Temes vm.), nagyobb mennyiségben. 16. Stehnadl József, Fehértemplom (Temes vm.), nagyobb mennyiségben. 17. Arnold József, Fehértemplom (Temes vm.), nagyobb mennyiségben. 18. Szalontai Béla birtokos, Böröd (Udvarhely vm.). 19. Gazdaközönség, Börödújfalu (Udvarhely vm.), megbízott: a községi előljáróság. 20. Gazdaközönség, Kórispatak (Udvarhely vm.), megbízott: a községi előljáróság. 21. Duvlea László községi előljáró, Sebeshely, up. Szászsebes (Szeben vm.). 22. Moldován László, Nagybánya (Szatmár vm.), nagyobb mennyiségben.

Dinyéből: 1. Lasánczy Elemér földbirtokos, Néma (Komárom vm.), 600 q. 2. Hamar József és Társai földbirtokosok, Kis-mánya (Nyitra vm.), 5—600 q.

Dióból: 1. Lázár László, Lapusnyak (Hunyad vm.), nagyobb mennyiségben. 2. Schäfer Antal, Zala-Szt-Mihály (Zala vm.), nagyobb mennyiségben. 3. Gazdaközönség, Zala-Szt-Mihály (Zala vm.), nagyobb mennyiségben. 4. Gazdaközönség, Bosán (Trencsén vm.), megbízott: a községi előljáróság. 5. Gazdaközönség, Rozsonyaprád (Trencsén vm.), nagyobb mennyiségben, megbízott: a községi előljáróság. 6. Gazdaközönség, Mitte (Trencsén vm.), nagyobb mennyiségben, megbízott: a községi előljáróság. 7. Gazdaközönség, Nemesmitte, (Trencsén vm.).

nagyobb mennyiségben, megbizott: a községi előljáróság. 8. Gazdaközönség, Rozsnyomitte (Trencsén vm.), nagyobb mennyiségben, megbizott: a községi előljáróság. 9. Gazdaközönség, Ölved (Trencsén vm.), nagyobb mennyiségben, megbizott: a községi előljáróság. 10. Gazdaközönség, Trencséntölgyes (Trencsén vm.), nagyobb mennyiségben, megbizott: a községi előljáróság. 11. Gazdaközönség, Nagybocskó (Máramaros vm.) nagyobb mennyiségben, megbizott: Kovács János, úrbéres elnök. 12. Gazdaközönség, Lonka (Máramaros vm.), nagyobb mennyiségben, megbizott: községi előljáróság. 13. Sturavits Antal áll. elemi iskolai igazgató, Óradna (Beszterce-Naszód vm.). 14. Malami Dániel gör. kath. lelkész, Óradna Beszterce-Naszód vm.). 15. A kápolnok-monostori járás összes helyiségeiben, nagy mennyiségben, megbizott: Bittle István állandó gazdasági tudósító. 16. Farkas Géza birtokos, H.-Dorog (Hajdu vm.), 100 q. 17. Nemes Dénes, Rugonfalva (Udvarhely vm.) 18. Biró Mihály, Bethfalva (Udvarhely vm.). 19. Koncz Ármin, Nagyalambfalva (Udvarhely vm.). 20. Hencz Ödön, Andocs (Somogy vm.). 21. Nágocsi uradalom intézősege, Nágocs (Somogy vm.). 22. Bogyai Emil földbirtokos, Ráksi (Somogy vm.) 23. Posztics Borkó, Sztapár (Bács vm.). 24. Sztanojev Száva, Sztapár (Bács vm.). Bács vm.) 25. Bancin Márius gör. kel. lelkész, Felsővist (Fogarás vm.). 26. Kenderessy Ferenc birtokos, Felsőszárazpatak (Hunyad vm.) 27. Mara Samuel, Felsőszárazpatak (Hunyad vm.). 28. Elekes Kálmán földbirtokos, Malomvíz, up. Kernyesd (Hunyad vm.), nagyobb mennyiségben. 29. Nandra Gyula földbirtokos, Klopótira, up. Várhely (Hunyad vm.), nagyobb mennyiségben.

Csemegezőlőből: 1. Gazdaközönség, Szatymáz (Csongrád vm.) megbizott: a községi előljáróság. 2. Gazdaközönség, Sövényháza (Csongrád vm.), megbizott: a községi előljáróság. 3. Uradalmi tisztartóság Algyó (Csongrád vm.), nagyobb mennyiségben. 4. Stein testvérek, gazdasága Bátorkesz. (Esztergom vm.), nagyobb mennyiségben. 5. Kobek Kornél földbirtokos, Bátorkesz (Esztergom vm.), nagyobb mennyiségben. 6. Boronkay Jenő földbirtokos, Sárkány, up. Köbölkút (Esztergom vm.), nagyobb mennyiségben. 7. Szarvasy J., Karva, up. Bucs (Esztergom vm.), nagyobb mennyiségben. 8. Özv. Sztankayné földbirtokos, Karva, up. Bucs (Esztergom vm.), nagyobb mennyiségben. 9. Gróf Teleki Samuelné, uradalmi intézősege, Sárd (Alsófehér vm.), nagyobb mennyiségben. 10. Dr. Dimitrián János gazdasága, Sárd (Alsófehér vm.). 11. Szász József birtokos, Sárd (Alsófehér vm.). 12. Római katolikus püspöki uradalom, Gyulafehérvár (Alsófehér vm.), nagyobb mennyiségben. 12. Özv. Mohayné

gazdasága, Gyulafehérvár (Alsófehér vm.). 14. Gróf Hadik Barkóczy Endre, uradalmi intézősege Tovarna (Zemplén vm.), nagyobb mennyiségben. 15. Várady István birtokos, Nyirbátor (Szabolcs vm.). 16. „Bóni“ gyártelep igazgatósága, Nyirbátor (Szabolcs vm.), nagyobb mennyiségben. 17. Fuló Lajos birtokos, Besenyőd (Szabolcs vm.). 18. Gróf Majláth József, uradalmi intézősege Ófehértó (Szabolcs vm.), nagyobb mennyiségben. 19. Komoróczy Sándor birtokos, Eőr (Szabolcs vm.). 20. Bogáthy József nagybirtokos gazdasága, Nyirbogát (Szabolcs vm.), nagyobb mennyiségben. 21. Jenei Menyhért, állandó gazdasági tudósító, Nagybjom (Bihar vm.). 22. Gazdaközönség, Nagybjom (Bihar vm.), megbizott: Jenei Menyhért, állandó gazdasági tudósító Nagybjomban. 23. Schäffer Antal birtokos, Zalaszentmihály (Zala vm.). 24. Skublits Károly nagybirtokos gazdasága, Zalaszentmihály (Zala vm.), nagyobb mennyiségben. 25. Gazdaközönség, Zalaszentmihály (Zala vm.), megbizott: a községi előljáróság. 26. Straszberger Ernő nagybérlő, Bócsa (Pest vm.), 400 q. 27. Tiszaháti hegyközség előljárósága, Bácsföldvár (Bács vm.), nagyobb mennyiségben, képviseli: Süzner Ferenc tanító, ugyanott. 28. Ormódi Béla szőlőtulajdonos, Szeged. 29. Eszes Imre gazdálkodó, Dorozsma (Csongrád vm.). 30. Szőlőtelep részvénytársaság, Királyhalom (Csongrád vm.). 31. Csanak János nagybirtokos, Újfehértó (Szabolcs vm.), nagyobb mennyiségben. 32. László Imre földbirtokos, Újfehértó (Szabolcs vm.). 33. Özv. Szunyogh Miklósné földbirtokos, Újfehértó (Szabolcs vm.). 34. Nozdovitzky Jánosné földbirtokos, Újfehértó (Szabolcs vm.). 35. Vaedt Rezső, Segesvár (Nagyküküllő vm.). 36. Ziegler Henrik, Holdvilág (Nagyküküllő vm.). 37. Pieltsch Mihály Nagyszőlős (Nagyküküllő vm.). 38. Bihari Zsigmond örökösei, Alsószőlős (Nyitra vm.). 39. Dr. Burgyan Lajos ügyvéd, Szentés, Boros-utca 1. sz. (Csongrád vm.). 40. Rablóczki Pál gazdálkodó, Szentés Sarkadi, Antal-utca 27. sz. (Csongrád vm.). 41. Dr. Reiss Soma orvos, Szentés, Horváth Mihály-utca 1. sz. (Csongrád vm.). 42. Dr. Ecséri Lajos ügyvéd, Szentés, Sarkadi Antal-utca 6. sz. (Csongrád vm.). 43. Sulcz Mariska, Szentés Alsóret-utca 3. sz. (Csongrád vm.). 44. Soós Lajos gazdálkodó, Szentés, Mécsbolog-utca 15. sz. (Csongrád vm.). 45. Balogh Elek földbirtokos, Feketeerdő (Ugocsa vm.). 46. Egey Károly földbirtokos, Feketeerdő (Ugocsa vm.). 47. Mészáros Lajos birtokos, Feketeerdő (Ugocsa vm.). 48. Gróf Andrássy Gyula uradalmi intézősege, Tiszadada (Szabolcs vm.). 49. Gróf Andrássy Sándor uradalmi intézősege, Tiszadada (Szabolcs vm.). 50. Gróf Károlyi László uradalmi bérlete, Vitkán és Olesván (Szatmár vm.). 51. Báró Perényi

Péterné uradalmi intézősége, Nagydobos és Vitkán (Szatmár vm.). 52. Dienes Lajos földbirtokos Nagydobos (Szatmár vm.). 53. Luby Géza, földbirtokos Nagydobos (Szatmár vm.). 54. Péchy Kálmán, földbirtokos Nagydobos (Szatmár vm.). 55. Szabó Gusztáv, földbirtokos Nagydobos (Szatmár vm.). 56. Szendi István községi jegyző Hódság (Bács-Bodrog vm.). 57. Ogrisek Antal, gazdálkodó Hódság (Bács-Bodrog vm.). 58. Klein Mór, bérlő Sáránd (Bihar vm.). 59. Bernáth István, nagybirtokos Hosszúpályi (Bihar vm.), nagyobb mennyiségben. 60. Szártóry Dezső földbirtokos, Hosszúpályi (Bihar vm.). 61. Klubusitzky Géza földbirtokos, Monostorpályi (Bihar vm.). 62. Nadányi Miklósné földbirtokos, Hosszúpályi (Bihar vm.). 63. Lichtschein testvérek gazdasága, Hosszúpályi (Bihar vm.). 64. Görög Ferencz földbirtokos, Garamújfalú (Bars vm.). 65. Dr. Koczián Géza orvos, Jászárokszállás (Jásznagykúnszolnok vm.). 66. Löwi Emil bérlő, Jászapáti (Jásznagykúnszolnok vm.). 67. Nemeskéri Kiss Pál gazdasága, Göd (Pest vm.). 68. Dr. Szécsi Kálmán, Felsőgöd (Pest vm.). 69. Dr. Hajcsi György, Felsőgöd (Pest vm.). 70. Bárány Horváth Ödönne uradalmi intézősége, Alvinc (Alsófehér vm.). 71. Deutsch József Mátyás bérlő, Alvinc (Alsófehér vm.). 72. Binder József kereskedő, Alvinc (Alsófehér vm.). 73. Cseh István állami tanító, Kókkút (Somogy vm.). 74. Kőrösi Antal birtokos, Kübekháza (Torontál vm.). 75. Igaz Kálmán földbirtokos, Marossólymos (Hunyad vm.). 76. Hamar József, Kismánya (Nyitra vm.). 77. Gyümölcsészeti Egyesület, Baja (Bács-Bodrog vm.), 2500–3000 q. 78. Kenessey Lajos földbirtokos, Kisnyék (Fehér vm.). 79. Gróf Zichy János uradalmi intézősége, Tács (Fehér vm.). 80. Gróf Battányi Lajos szőlőgazdaságának intézősége, Szabadbattyán (Fehér vm.), nagyobb mennyiségben. 81. Gazdaközönség, Sepse (Baranya vm.), megbízott: a községi előljáróság. 82. Gazdaközönség, Csúza (Baranya vm.), megbízott: a községi előljáróság. 83. Gazdaközönség, Vörösmart (Baranya vm.), megbízott: Damóczi Balázs ugyanott. 84. Rédl Béla, Szentmárton (Győr vm.). 85. Rostaházy Sándor, Szentmárton (Győr vm.). 86. Kaszás Sándor, Révfalu (Győr vm.). 87. Primási uradalom intézősége Bajcs (Komárom vm.). 88. Gazdaközönség, Nezsider Moson vm.), megbízott: a községi előljáróság. 89. Gazdaközönség, Pálfalu (Moson vm.), megbízott: a községi előljáróság. 90. Gazdaközönség, Gálos (Moson vm.), megbízott: a községi előljáróság. 91. Gróf Zichy-féle uradalom intézősége, Szentgyörgy (Somogy vm.). 92. Cseberki gazdaság intézősége, Lipótfá (Somogy vm.). 93. Zoltán József, Kiskorpád (Somogy vm.). 94. Makfalvay Géza intézősége, Kiskorpád (Somogy

vm.). 95. Gróf Somsich Miklós uradalmi intézősége, Sárd (Somogy vm.). 96. Mezőgazdasági ipari részvénytársaság, Kaposvár (Somogy vm.). 97. Bárány Inkey József uradalmi intézősége, Inke (Somogy vm.). 98. Gróf Somsich Győző uradalmi intézősége, Babócsa (Somogy vm.). 99. Prinke Sándor Babócsa (Somogy vm.). 100. Bolyhói uradalom intézősége, Bolyhó (Somogy vm.) 101. Kenyeres Lajos plébános, Babócsa (Somogy vm.). 102. Csokonyai uradalom intézősége Csokonya (Somogy vm.). 103. Darvarics Ákos földbirtokos, Kilimán (Zala vm.). 104. Ifj. Thassy Imre földbirtokos, Felsőrajk (Zala vm.) 105. Tánczos Lajos földbirtokos, Rád (Zala vm.). 106. Szabó Gyula gazdaságitudósító Magyar-Bikel (Kolozs vm.). 107. Széchi Ferenc ügyvéd, Nyitra (Nyitra vm.). 108. Verő Zsigmond földbirtokos Nyitra (Nyitra vm.). 109. Stefan Ervin földbirtokos, Füle, (Nógrád vm.). 110. Gróf Pejácsevich-féle uradalom intézősége Gárdony (Nógrád vm.). 111. Gróf Majláth-féle uradalom intézősége, Lócz (Nógrád vm.). 112. Bárány Majthényi Ottmár szőlőgazdaságának intézősége, Ipolyvecse (Hont vm.). 113. Adamovich Sándor, Újvidék. 114. Gróf Teleki József uradalmi intézősége, Bácsalmás (Bács vm.). 115. Hegyközség előljárósága, Kelebia (Bács vm.). 116. Deutsch Zsiga, Szabadka (Bács vm.). 117. Billik Hugó, Szabadka (Bács vm.). 118. Bodnár Károly, Magyararkanizsa (Bács vm.). 119. Hoffmann Ede János, Magyararkanizsa (Bács vm.). 120. Szabados Géza, Magyararkanizsa (Bács vm.). 121. Dr. Király Sándor Magyararkanizsa. 122. Osztrogonász Ferenc, Óbecse (Bács vm.). 123. Szabó Zoltán, Óbecse (Bács vm.). 124. Gyümölcstermelők Szövetkezete, Jánoshalva, up. Mélykut (Bács vm.). 125. Terézhalomi uradalom intézősége, Terézhalom (Bács vm.). 126. Marosi Kálmán, Ráckeve (Pest vm.). 127. Kovács Zsigmond, Ráckeve (Pest vm.). 128. Sándor és Polákovits bérleti gazdasága, Tököl (Pest vm.). 129. Déghy Mátyás, Pusztadélegyháza (Pest vm.). 130. Baruch Ignác, Pusztavány (Pest vm.). 131. Forster Kálmán földbirtokos, Bugyi (Pest vm.). 132. Mészöly Károly, Bugyi (Pest vm.). 133. Özv. báró Schosberger Zsigmondné uradalmi intézősége, Tura (Pest vm.). 134. Dr. Borsay Sándor, Kiskőrös (Pest vm.). 135. Biró Bertalan, Kiskőrös (Pest vm.). 136. Gajári telep vezetőse, Kecel (Pest vm.). 137. Krémer telep vezetőse, Soltvadkert (Pest vm.). 138. Alberty Ferenc örökösei, Vác (Pest vm.). 139. Novák Antal mérnök, Vác (Pest vm.). 140. Bolgár Géza főhadnagy, Vác (Pest vm.). 141. Nikitits Sándor ügyvéd, Vác (Pest vm.). 142. Gróf Vigyázó Sándor uradalmi intézősége, Rátót (Pest vm.). 143. Gosztonyi Tibor cs. és kir. kamarás gazdasága, Vác-Hartyán

(Pest vm.). 144. Rudnay Józsefné gazdasága, Váchartyán (Pest vm.). 145. Kertészeti Egyesület, Nagykőrös (Pest vm.). 146. Mitsky Sádor, Dános (Pest vm.). 147. Dr. ifj. Unger Alajos, Dános (Pest vm.). 148. Rakovszky-féle gazdaság, Dános (Pest vm.). 149. Wekerle Sándor gazdasági intézősége, Dános (Pest vm.). 150. Nagy József, Alberti (Pest vm.). 151. Gazdaközönség, Izsák (Pest vm.), megbízott: a községi előljáróság. 152. Hajós József gazdasága, Dömsöd (Pest vm.). 153. Horváth Pál, Dömsöd (Pest vm.). 154. Petes Sándor, Dömsöd (Pest vm.). 155. Varsányi Gábor, Dömsöd (Pest vm.). 156. Dömöh Gábor, Dömsöd (Pest vm.). 157. Gazdaközönség, Lacháza (Pest vm.), megbízott: a községi előljáróság. 158. Bek Károly jegyző, Lacháza (Pest vm.). 159. Gazdaközönség, Majosháza (Pest vm.), megbízott: a községi előljáróság. 160. Gazdaközönség, Aporka (Pest vm.), megbízott: a községi előljáróság. 161. Székely József, Sári (Pest vm.). 162. Szőke Lajos, Dabas (Pest vm.). 163. pálóci Horváth István, Örkény (Pest vm.). 164. Eberharh Antal, Budafok (Pest vm.). 165. Dr. Geffert Viktor orvos, Újkécske (Pest vm.). 166. Dr. Ádám Jenő szőlőbirtokos, Újkécske (Pest vm.). 167. Szabó Elek, Ókéske (Pest vm.). 168. Mihálovits Gyula, Ókéske (Pest vm.). 169. Geréby Gyula, Lajosmizse (Pest vm.). 170. Kerekes Sándor, Lajosmizse (Pest vm.). 171. Székely Lajos, Lajosmizse (Pest vm.). 172. Hostya János, Lajosmizse (Pest vm.). 173. Berente István, Lajosmizse (Pest vm.). 174. Blaskovich Antal földbirtokos, Tápionszentmárton (Pest vm.). 175. Dr. Szerelemhegyi Károly, Kiskunfélegyháza (Pest vm.). 176. Tarjányi Béla, Kiskunfélegyháza (Pest vm.). 177. Özv. Dr. Fazekas Kálmánné, Kiskunfélegyháza (Pest vm.). 178. Almássy Nándor, Kiskunfélegyháza (Pest vm.). 179. Csák Kálmán, Kiskunfélegyháza (Pest vm.). 180. Dr. Holló Lajos orsz. képviselő, Kiskunfélegyháza (Pest vm.). 181. Fuchs Ignác bérlő, Kiskunfélegyháza (Pest vm.). 182. Czajlik Kálmán kir. járásbíró, Kiskunfélegyháza (Pest vm.). 183. Jenovay Dezső, Kiskunfélegyháza (Pest vm.). 184. Szabó Sándor, Kiskunfélegyháza (Pest vm.). 185. Burián Lajos ügyvéd, Szentés (Csongrád vm.). 186. Szarka Mihály ügyvéd, Szentés (Csongrád vm.). 187. Mészáros Gáspár birtokos, Szentés (Csongrád vm.). 188. Vári Dániel iparos, Szentés (Csongrád vm.). 189. Spierer Testvérek bérlők, Heves (Heves vm.). 190. Braun Sándor bérlő, Heves (Heves vm.). 191. Dr. Bazsó Tivadar orvos, Heves (Heves vm.). 192. Pajzs Gyula, Heves (Heves vm.). 193. Gazdaközönség, Heves (Heves vm.), megbízott: a községi előljáróság. 194. Gróf Károlyi Mihály uradalmi

intézősége, Kompolt, up. Kápolna (Heves vm.) 195. Gazdaközönség, Muzsály (Bereg vm.), megbízott: a községi előljáróság. 196. Szőlőértékesítő Szövetkezet, Mezőkaszony (Bereg vm.). 197. Szinyei Merse Félix, Jernye (Sáros vm.). 198. Gróf Andrássy-féle uradalom intézősége, Szőlőske (Zemplén vm.). 199. Thuránszky László szőlőbirtokos, Sátoraljaujhely (Zemplén vm.). 200. Nyomárkay Ödön, Sátoraljaujhely (Zemplén vm.). 201. Evva Ödön, Sátoraljaujhely (Zemplén vm.). 202. Szöllősi Arthur ügyvéd, Sátoraljaujhely (Zemplén vm.). 203. Gazdasági Egyesület, Dicsőszentmárton (Kisküküllő vm.). 204. Gerendy István, Ádámos (Kisküküllő vm.). 205. Katona József, Sövényfalva (Csongrád vm.). 206. Oppenheim telep kezelősége, Nagykőrös (Pest vm.). 207. B. Tóth Ferenc gazdálkodó, Nagykőrös (Pest vm.). 208. Dr. Szabó Ambrus, Nagykőrös (Pest vm.). 209. Ady Károly, Nagykőrös (Pest vm.). 210. Tóth Lajos gazdálkodó, Nagykőrös (Pest vm.). 211. Szappanos Sándor gazdálkodó, Nagykőrös (Pest vm.). 212. Ádám László gazdálkodó, Nagykőrös (Pest vm.). 213. Darányi Ferenc ügyvéd, Nagykőrös (Pest vm.). 214. Velimirovits Sándor, Bácsföldvár (Bács vm.), 200 q. 215. Ifj. Czipő József, Verpelét (Heves vm.). 216. Bujanovich Etelka Éradony, up. Értarcsa (Bihar vm.). 217. Bujanovich Béla földbirtokos, Érmihályfalva (Bihar vm.). 218. Nagy György szőlőgazdasága, Érsemjén, Berantóhegy (Bihar vm.). 219. Szőlő és borkereskedők szövetkezete, Debrecen. 220. Szabó Lajos nyug. vinc. isk. igazg., Debrecen. 221. Katz Lajos borkereskedő, Debrecen. 222. Szabó Kálmán orsz. képviselő Debrecen. 223. Hauer Bertalan vendéglős Debrecen. 224. Rudinai Molnár István, Budapest (I., Kuruclesi-út 1. sz.).

II. Gyümölcsöt megvételre keresnek.

a) Külföldiek:

1. W. Palmstrom Elberfeld (Augustastrasse Nr. 157.) mindenféle gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 2. Hans C. Christensen Kjöbenhavn (Koppenhága) (Vesterbrogade Nr. 25. I. tal.) szilvát nagyobb mennyiségben. 3. Erste Karlsbader Konserven-Fabrik Karlsbad (Böhmen). kajszinbarackot bármily mennyiségben. 4. C. R. W. Thuleke bizományi üzlet-tulajdonos Stettin, mindenféle gyümölcsöt, bármily mennyiségben. 5. B. Perlhöfter Breslau (Hummeri Nr. 28.) 10—15 vagon aszalni való szilvát és diót. 6. Dániel Hoffmann, Colonialwaren Geschäft Breslau, mindenféle gyümölcsöt bármily mennyiségben. 7. Alfred Zarnonski Kaufmann, Danzig, mindenféle gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 8. Eduard Loewenthal Bodenbach a/E., birsalmát bármily

nagy mennyiségben. 9. Paul Schur Berlin (Dirckenstrasse, Stadtbahnbogen Nr. 74.) mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 10. Curt Müller Hamburg (Bohmenstrass Nr. 12. St. Nikolai-Haus), meggyet, bármily nagy mennyiségben. 11. Grossenkaufs-Gesellschaft Deutscher Consumvereine Hamburg, mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 12. Ignaz Friedinger München (Auerfeldstrasse Nr. 6), kajszinbarackot, szilvát és mustalmát bármily nagy mennyiségben. 13. Martin Rid Kommissions Geschäft in München (Sternstrasse Nr. 22.), mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 14. Ernst Hugo Röhl in Hamburg, kajszinbarackot és aszalni való szilvát, valamint diót, bármily nagy mennyiségben. 15. L. Abrahamer, Kaufmann in Leipzig (Eberhardstrasse Nr. 4.), szilvát és csemegezőlöt, bármily nagy mennyiségben. 16. C. A. Schmidt & C. Kommanditgesellschaft in Schweinfurt a/M. cseresnyét és szilvát, bármily nagy mennyiségben. 17. M. Kuschel in Danzig (Kohlenmarkt Nr. 24), mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 18. Willi Frischbutter, Kaufmann in Elbing (Fischerstrasse Nr. 12.), mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 19. Johann Becker, Kaufmann in Danzig (Westpreussen), mindennemű gyümölcsöt bármily nagy mennyiségben. 20. N. Römers Institut in München (Kaulbachstrasse Nr. 31.), cseresnyét, kajszinbarackot és szilvát bármily nagy mennyiségben. 21. Denke Obsthändler in Breslau (Höfchenstrasse Nr. 81.), mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 22. Driehaus in Hamburg (Hopfensack Nr. 20.), mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 23. Ludwig Lenke Obsthändler in Danzig (Launegartsche Nr. 6.), mindennemű gyümölcsöt bármily nagy mennyiségben. 24. Hungaria-Germanica Verkehrsgesellschaft in Danzig-Ohra, cseresnyét, kajszinbarackot, szilvát, diót és dinnyét, bármily nagy mennyiségben. 26. Fichtner Apotheker Cunemwalde Kreis-Bautzen, mindennemű gyümölcsöt, nagyobb mennyiségben. 27. Siegfried Weil in Berlin N. O. (Hufelandstrasse Nr. 39.), mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 28. G. di Caporiacco Obsthändler in Stuttgart (neue Brücke Nr. 2.), mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 29. J. Badziona in Danzig (Preussen, Wallgang Nr. 7/c), mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 30. Eugen Pfantz in Stuttgart (Böblingerstrasse Nr. 231.), mustalmát, bármily nagy mennyiségben. 31. Dr. Med. Semon in Danzig (Vorstand, Graben Nr. 39.), cseresnyét, kajszin- és őszibarackot, valamint szilvát nagyobb mennyiségben. 32. Paul Mosemann in Friedenau (Beckerstrasse Nr. 24.), mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 33. J. Goldschmidt in Berlin (Behrenstrasse Nr. 20.),

kajszinbarackot, szilvát, csemegezőlöt és dinnyét, bármily nagy mennyiségben. 34. Israel Neumark, Commissions Geschäft in Posen O. 1. (Kleine Gerberstrasse Nr. 4.). 35. Carl Stürer in Hamburg, cseresnyét, szilvát és csemegezőlöt, bármily nagy mennyiségben. 36. Richard Kaufmann, Grosshändler in Magdeburg, aszalni való szilvát, bármily nagy mennyiségben. 37. Willy Bornstein Früchte- und Confitüren-Haus in Nürnberg (Ludwigstrasse Nr. 28.) kajszinbarackot, szilvát, diót és csemegezőlöt 10—15 vagonrakományt. 38. Julius Hess Exporthaus in Berlin S. W. (Charlottenstrasse Nr. 77.) mindennemű gyümölcsöt bármily nagy mennyiségben. 39. L. Fogelman Repräsentations Varsovie (Oroszország) Zlota 46., mindennemű gyümölcsöt bármily nagy mennyiségben. 40. Carl Weinreich in Stettin, mindennemű gyümölcsöt bármily nagy mennyiségben. 41. L. Hottinger Zürich (Thor-gasse Nr. 5.) (Svájc) diót, bármily nagy mennyiségben. 42. Lue & Weise in Leipzig Neuschönfeld, mindennemű gyümölcsöt bármily nagy mennyiségben. 43. Max Tappe Engros Geschäft in Danzig-Ohra, mindennemű gyümölcsöt bármily nagy mennyiségben. 44. Max Sust Conservenfabrik in Obernigk (Bezirk Breslau) mindennemű gyümölcsöt bármily nagy mennyiségben. 45. Waldemar Wittnsen in Kopenhagen, (Dánia) mindennemű gyümölcsöt bármily mennyiségben. 46. Wm. Gottschalch in Kopenhagen (Tordenskjoldgade 14.) cseresnyét, kajszinbarackot, szilvát és mogyorót. 47. Wilhelm Zierau in Kopenhagen (Herluf Trollesgade Nr. 8.) cseresnyét, kajszinbarackot, szilvát, diót, csemegezőlöt és dinnyét bármily nagy mennyiségben. 48. Gebrüder Orgler Commissionsgeschäft in Gleiwitz; diót és mogyorót keres nagyobb mennyiségben. 49. Philipp Mars in Schweinfurt a. M., pálinkafőzésre való cseresnyét és szilvát nagyobb mennyiségben. 50. P. Castymüller in Waldhaus-Flimos (Schweiz, Graubunden Canton), almát bármily nagy mennyiségben. 51. Alois Fraenkl Söhne in Biala (Austria), kajszinbarackot nagyobb mennyiségben. 52. Otto Kessler, Orient Export und Import in Hamburg, mindennemű gyümölcsöt, bármily mennyiségben. 53. M. H. Hjul in Kopenhagen (Dánia), mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 54. Ernst Klägl in Preetz (Holstein), kajszinbarackot, szilvát, dinnyét és csemegezőlöt bármily mennyiségben. 55. Sal. Goldmann in Leipzig (Schenkendorfstrasse Nr. 54.), szilvát és almát. 56. Dr. Ernst Kumpf Conservenfabrikant in Villach (Kärnten), kajszinbarackot, ringlöt és dinnyét bármily nagy mennyiségben. 57. Rex-Conservenglas Gesellschaft in Hamburg a. d. Höhe, kajszinbarackot és diót nagyobb mennyiségben. 58. Ferdinand J. Heymann in Kopenhagen (Laderstraede Nr. 11.), mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 59. Olaf Ostergaard in Kopenhagen (Islands Brigge Nr. 3.

(Dánia), mindennemű gyümölcsöt bármily nagy mennyiségben. 60. Jon. Tshinkel Conservenfabrik in Kalisch (Oroszország), mindennemű gyümölcsöt bármilyen mennyiségben. 61. Josef Lange in Lodz, Cegielniana Nr. 70. (Oroszország), mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 62. Therese Linser in Salzburg, mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 63. Max Hirschfeld in Riga, Elisabethstrasse Nr. 77. (Oroszország), mindennemű gyümölcsöt bármily nagy mennyiségben. 64. Alfrud Land in Danzig, szilvát és diót nagyobb mennyiségben. 65. Axel Bodens Handelsactienbolag in Stockholm (Svédország), mindennemű gyümölcsöt nagy mennyiségben. 66. Grand Hotel in Kitzbüchel (Tirol), mindennemű friss idénygyümölcsöt bármily mennyiségben. 67. F. X. Batzelsperger in München (Trappentreustrasse Nr. 36.), mindennemű gyümölcsöt bármily nagy mennyiségben. 68. Karimierz Majdan in Warszawa (Oroszország), őszibarackot, kajszinbarackot és szilvát, bármily nagy mennyiségben. 69. Indemnity Mutual Marine Assurance Company Limited in München (Sonnenstrasse Nr. 7.), mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 70. Adolf Schopper in Hanover, mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 71. J. Blumenthal in Hamburg, mindennemű gyümölcsöt, bármily nagy mennyiségben. 72. Otto Schmidt in Bernstein. 73. N. M. Juzelius Stockholm (Saltejobad), vesz mineennemű gyümölcsöt, bármily mennyiségben. 74. Heinrich Hübel Triest, kajszinbarackot és almát keres. 75. M. Tappe in Danzig-Ohra, kajszinbarackot, cseresnyét, szilvát és diót keres.

b) Hazaiak :

1. Cornides és Társai conservgyárosok Szepes-Igló, mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 2. ifj. Herzer Konrad és Testvére csemegekereskedők Budapest (IV. Bécsi-utca 2. sz.), mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 3. Varga Sándor fűszer- és csemegekereskedő Budapest (VII., Baross-tér 2. sz.), mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 4. Katona Vilmos fűszer- és csemegekereskedő Budapest (VI., Szondy-utca 94. sz.), mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 5. Erdélyi Frigyes vendéglős Herkulesfürdő, mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 6. Bergmann Adolf vendéglős Herkulesfürdő, mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 7. Deixner Fáni vendéglős Herkulesfürdő, mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 8. Forscher Lipót vendéglős Herkulesfürdő, mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 9. Alsó-Tátrafüred fürdőigazgatósága mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 10. Hochfelder Manó kereskedő Budapest (V., Kádár-utca 10. sz.), mindennemű gyümölcsöt bármily mennyiségben. 11. Garai Gyula

fűszer- és csemegekereskedő Budapest (V., Lipótkörút 25. sz.), mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 12. Borovitz Mór fűszerkereskedő Budapest (VIII., Üllői-út 36. sz.), mindennemű gyümölcsöt bármily mennyiségben. 13. Pataki Rudolf fűszer- és csemegekereskedő Budapest, (VI., Teréz-körút 23. sz.), mindennemű gyümölcsöt bármily mennyiségben. 14. Koritniczai víz és fürdőtársulat igazgatósága mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 15. Szimon István fűszer- és csemegekereskedő Budapest (V., Váci-körút 12. sz.), mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 16. Wilhelm Samu fűszer- és csemegekereskedő Budapest (V., Nádor-utca 8. sz.), mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 17. Barlangliget gyógyfürdő igazgatósága mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 18. Wirth Antal fűszer- és csemegekereskedő Budapest (II., Batthyányi-tér 3. sz.), mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 19. Brunner és Flór fűszer- és csemegekereskedők, Budapest (VII., József-körút 27. sz.), mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 20. Stessel János fűszer- és csemegekereskedő, Budapest (IV., Sütő-u. 1. sz.), mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 21. Takáts Lajos fűszer- és csemegekereskedő Budapest (IV., Kossuth Lajos utca 19. sz.), mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 22. Magyar gazdák értékesítő szövetkezete Budapest (IV., Vámház-körút 8. sz.), mindennemű gyümölcsöt bármily nagy mennyiségben. 23. Jung Péter fűszer- és csemegekereskedő Budapest (IV., Vámház-körút 8. sz.), mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 24. Pöstyén gyógyfürdő igazgatósága mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 25. Siófok Balatonfürdő részvénytársaság igazgatósága mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 26. Czajlik Lajos fűszer- és csemegekereskedő Budapest (VI., Váci-körút 49. sz.), mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 27. Kanitzer Mihály fűszer-kereskedő Halas, mindennemű gyümölcsöt nagyobb mennyiségben. 28. Szeneš Edé fűszer- és csemegekereskedő Budapest (IV., Dorottya-u. 12.), mindennemű szép friss gyümölcsöt. 29. Rehberger Mór fűszerkereskedő Budapest (VIII., Práter-u. 51.), mindennemű gyümölcsöt. 30. Schleicher József hazai konzerv- és gyümölcszörpgyára Budapest (II., Kacsá-u. 19.), erdei szamócát és kajszinbarackot, bármily nagy mennyiségben. 31. Id. Falb Kálmán fűszerkereskedő Budapest (VIII., Rök Szilárd-u. 23.), mindennemű gyümölcsöt, meghatározatlan mennyiségben.

(Folytatjuk.)

Közhasznú kérdések és feleletek.

33. *Kérdés.* Jól cselekszem-e, hogy még június hónapban is — ámbátor nincs sok vad-csemetém — oltogatok. Lesz-e valami hatással az oltványokra ezen júniusi oltás? Helyesen jártam-e el, hogy vadkörte-alanya almát oltottam? Milyen gyümölcs várható az ilyen oltványtól?

G—k.

D. K.

33. *Felelet.* **Körtébe almát júniusban oltani.** Sem abban, hogy júniusban olt, még kevésbé pedig abban, hogy körte-alanya almát olt, nem sok öröme lesz, most az ilyen késői oltások, ha megerednek is, a legtöbbször nem képesek a tél jöttéig kellően megérni, minek következtében rendszeren elfagynak. Feltéve azonban a jobbik esetet, hogy t. i. az ilyen oltások megmaradnak, még akkor sem lesz ebből sem, mint a hajtószemzéssel oltott fából, hosszúéletű életerős fa. Azt meg e lapokban már ismételt is hangoztattam, hogy sem körtét almába, sem almát körtébe nem érdemes és nem ajánlatos oltani, mivel nemcsak, hogy ritkán fogamzik meg, hanem amelyik megered, az sem ad nagy, csak ritkán termő fát. Mindezekből és az elérendő eredményekből tehát meggyőződhet arról, hogy munkája nem egyéb oltási gyakorlatnál, csak hogy erre meg kár a jobb sorsra érdemes körtealanyokat feláldozni, mivel elérheti feleslegessé vált vesszőkkel és galyakkal is ugyanezt az eredményt. Végül azt ajánlom: szerezzé meg a „Fatenyésztés” című könyvet és tanulmányozza azt szorgalmasan, akkor aztán fel tud majd eredményt is mutatni, ami már azért is kívánatos, hogy a község lakói el ne veszítsék bizalmukat az ő faiskola-kezelőjükkal szemben. A.

34. *Kérdés.* A beküldött ribizkelevelek lilás foltjai mily betegségtől származnak és bordeaux-i folyadékkal való permetezéssel segíthet-e a bajon úgy, hogy a ribizkeszemek ne szenvedjenek a permetezéstől. Megjegyzem, hogy egy hét előtt mintegy 150 töről leszedtem a foltos leveleket és most már megint annyi van rajtuk, hogy ha ezeket is leszedném, levél nélkül maradnának a bokrok.

Újvidék.

P. N.

34. *Felelet.* **Ribizke-levéltrozsa.** A beküldött ribizkelevelek sötét foltjai egy rozsdagombától származnak, amelynek neve: *Puccinia Pringsheimiana* Kleb. E gombának uredo- és teleutoalakjai különböző sásfajokon élősködnek, így tehát csakis ezeknek a vidéken való kiirtásával lehetne eredményesen védekezni e ribizke-betegség ellen. A foltos levelek leszedése és megsemmisítése közvetve szintén hasznos, azonban csak jelentéktelen hatású; mivel a fertőzések igazi tanyái a sásféléről koratavasszal lekerülő telelő-spórák.

Sch.

35. *Kérdés.* 1. Miként védekezzek a rózsákon elszaporodott levéltetvek ellen? 2. A rózsabimbókat pusztító lisztharmat ellen mit tegyek?

Szászrégen.

H. M.

35. *Felelet.* 1. **A rózsák levéltetvei ellen.** Ezeket írthatjuk thanatonnal vagy quassia-főzettel való permetezéssel. A thanatont, vízzel való 50-szeres hígításban használjuk erre a célra. A quassia-főzetben 1 hektoliter vízre számítva 2 kg. quassia-forgácsnak és 2 kg. közönséges házi mosó szappannak kell foglaltatni. A folyadékok valamelyikével való permetezés előtt ajánlatos a tetvektől tömegesebben ellepelt hajtásrészeket levágni és eltüzelni.

2. **A rózsá-lisztharmat ellen.** Kénvirággal való porozás vagy 1%-os kénmáj-oldattal való permetezés megszünteti e betegséget és gátolja továbbterjedését. Ajánlatos azonban ezúttal óvintézkedés céljából az egészséges rózsafákat is ugyanilyen elbánásban részesíteni. A kénporozást derült, csendes, tehát szélmentes időjárásakor végezzük. Sch.

36. *kérdés.* 1. Kérem közölni velem, a gyümölcsfák mézgafolyása ellen mivel lehet védekezni? 2. Kérem a küldött beteg körtefa-levelek megfeketedésének az okát magyarázni.

Soroksár.

G. J.

36. *Felelet.* 1. **A gyümölcsfák mézgafolyása ellen.** A mézgafolyás megakadályozásának egyik körülménye az, hogy a fás részek bármelyikén tett sebzések helyei faviasszal bekenendők; a már bekövetkezett mézgafolyásos sebhelyek gondosan kimetszendők, az egészséges fatestig. Ez utóbbinak megtörténtével körülbelül 3 cm. magasságnyira a beteg kéregrész fölött erősítő be-metszések tétessenek, amelyek a sebek korábbi és gyorsabb hegedésére előmozdítólag hatnak. A mézgafolyás nem ritkán bizonyos élősködő gombák utóhatásaként nyilvánul. Legtöbbszörre a következő 3 gombafaj valamelyikének esete forog kérdésben: a) *Cytospora rubescens* Fr., amelynek apró fekete szemölcsalakú termőtestei a kéregből törnek elő; b) *Clasterosporium carpophilum* Aderh. nevű gombafaj, amely kisebb vagy nagyobb — különböző okokból keletkezett — sebhelyeket szokott megfertőzni; c) fiatal esemeték kérge elhal és mézgafolyást észlelhetni a *Bacillus spongiosus* Aderh. et Ruhl. következtében.

2. **Körtefa-levelek megfeketedése.** A körtefákat gyakran bántja a *Fusicladium pirinum* Fuck. nevű élősködő gombafaj. E gomba okozta a beküldött levelek sötét színű jellemző foltjait, amelyek a gyümölcsöket is megfertőzik. E foltok később megkeményednek és tőlük a gyümölcsök és vesszők meg galyak varas külsejűekké lesznek. A nagyobb mértékben megtámadt levélzet idő előtt lehull. aminek következtében az egész fa, főleg

azonban a gyümölcsök fejlődése szenved. A korán és erősebben megtámadott gyümölcs apró és nyomorék marad, többnyire pedig lehull. Leginkább félelret állapotukban lesznek a gyümölcsök foltosak, azaz varasak, amitől a körték nem ritkán finom recézett módjára megrepedeznek. Különösen gyakran támadja meg e betegség a körtefa-vesszőket, amelyekben kezdetben hólyag-szerű kiemelkedések keletkeznek; ezek utóbb felszakadoznak és sötétbarna kérges foltokká változnak. Ekként a vesszők egy része már az első esztendőben elpusztul, a többi azonban áttelel és közben lehántja a fekete kérges képződményt.

Az ellene való védekezés pontjai a következők: 1. Azok a helyi fajták szaporítandók, amelyek e betegségtől többé-kevésbé menteseknek bizonyulnak. 2. A beteg koronaszakaszokat legkésőbbben a tavaszi nyeléskor el kell távolítani és megsemmisíteni. 3. A lehullott beteg gyümölcsöt össze kell szedni és szintén megsemmisíteni; a fán levő beteg gyümölcsöket hasonlóképpen. 4. Varas oltó-vesszőket nem szabad használni, mert gyakran ezek révén terjed a betegség. 5. Bordeaux-i folyadékkal való permetezés; még pedig először a fakadás előtt (2%), másodszer a virágzás előtt (1%), harmadszer a virágzás után (1%), negyedszer a lomblevelek legnagyobb részének kifejlődése idején (2%). Esetleg fenyegető veszélykor még ötödszer is permetezzünk (2%).

Sch.

37. *Kérdés.* Almafáim remek virágdíszben pompáztak; mit tegyek, hogy a leendő gyümölcsöt megóvjam a férgektől, mert dacára annak, hogy kora tavasszal minden szemmel látható hernyófészket leszedetek és gyümölcsösömben nem is lehet hernyót találni, amely a leveleket lerágná, az alma férges lesz, időelőtt lehull és ami megmarad is, hibás, férges. Milyen összetételei szerrel permetezzek, milyen időszakában a gyümölcs fejlődésének, hányszor, hogy a különféle férgeseket kiirtsam. Van egy úgynevezett vadalmafám is, amelynek gyümölcsét befőzésre szokták használni; évről-évre dúsán virágzik, gyümölcsöt is hoz, de használni, csak minden huszadikat lehet, a többi férges; mivel lehetne a fa gyümölcsét sikeresen megvédeni?

Óbecse.

G. S.

37. *Felelet.* Almamoly kártétele. Az almamoly (*Carpocapsa pomonella*) hernyói okozzák a gyümölcsök férgesedését. Bővebb tájékoztatás végett elküldöttük az erre vonatkozó védekezési útmutatást, amelyet a m. kir. áll. Rovartani Alomlás szerkesztett.

Sch.

38. *Kérdés.* Mi lehet az oka, hogy gyögyörű egészséges körtefáim kitünő iszapos talajban, tavaly alig, az idén pedig semmi virágot nem hoztak? A fák 6—7 évesek.

Óbecse.

G. S.

38. *Felelet.* Körtefak terméketlensége. A vad-alanyra oltott körtefák 8—10 év előtt nem fordulnak termőre. Tessék tehát türelemmel várni, mert fái még fiatalok, amint írja: csak 6—7 évesek.

A.

39. *Kérdés.* A cseresnyekukac ellen lehet-e valamivel védekezni? Mi okozza a szilvafák leveleinek tetvesedését, lehet-e és miképpen ellenük védekezni?

Óbecse.

G. S.

39. *Felelet.* Cseresnyelégycukac és levéltetvek ellen. A cseresnyében található légykukacok (*Rhagoletis cerasi* L.) ellen úgy védekezünk, hogy azonnal a cseresnyék leszedése után a földet a fa koronája terjedelmében jó ásonyomnyira leforgatjuk és megsulykoljuk, hogy a légy a talaj mélyéből többé ki ne vergődhessek. Jó, ha e leforgatás előtt a talajt legalább egy újjnyi rétegben előbb kormos hamuval behintjük, 2—3 újjnyira bekapáljuk és csak azután forgatjuk le. Célszerű, ha a fenyegetett cseresnyefák alját az elvirágzás után ismét keményre tipratjuk, hogy a légy kibúvását ezzel is megnehezítsük. — A levéltetvek ellen 2—3%-os thanatont vagy 2%-os quassia-főzetet használunk permetezésre.

Sch.

Vegyes közlemények.

Helyreigazítás. Lapunk f. évi június 25.-ikén megjelent 12.-ik számának „Magyarország 1908.-ik évi gyümölcsstermés kilátásai” című közleményéből a 194.-ik oldalon a szilváról szóló részében a nyomda hibája folytán egy egész sor kimaradt és ebből értelemzavaró hiba támadt; ezt annyiban helyreigazítjuk, hogy alulról a második sort a baloldalon ekképpen kérjük helyesbíteni: 14. *Moson vm.* nezsideri járásában. 15. *Somogy vm.* csurgói, lengyeltóti, tabi, szigetvári és baresi járásaiban.

(*Gy.*) **Felvétel a pincemesteri tanfolyamra.** A budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyamra való felvételtől szóló hivatalos pályázati hirdetés szerint az 1908/1909.-iki tanévre f. é. augusztus hónap 10.-ig lehet a felvételi kérvényeket benyújtani azon vincellériskola igazgatójához, amelytől a folyamodó végbizonyítványát kapta. A kérvényhez csatolandó: a) a kétéves tanfolyamú hazai vincellériskolák valamelyikének végbizonyítványa; b) részletes orvosi bizonyítvány; c) községi erkölcsi bizonyítvány; d) kiskorúak szülőinek (gyámjának) beleegyező és kötelező nyilatkozata, hogy ha a tanuló évközben önhibájából kilépne, vagy eltávolíttatnék, élvezett ösztöndíját vissza fogja fizetni; nagykorú maga állítja ki ezt a nyilatkozatot. A tanfolyamon tandíj nincs. Szegény, de jeles képzettségű folyamodók egész (havonként 50 K), vagy fél (havonként 25 K) ösztöndíjat kérhetnek. A tanfolyam kezdete: 1908. október hónap 1., vége: 1909. december hónap 31.

(Gy.) **Méhésmunkás-tanfolyam.** A gödöllői m. kir. állami méhészeti gazdaságban, a f. é. szeptember hónap 15.-én kezdődő kétéves tanfolyamra hat oly egyén vétetik fel, akik 16.-ik évüket betöltötték, de 35.-ik életévüket túl nem haladták. Folyamodni f. é. augusztus hónap 15.-ig lehet a m. kir. földmívelésügyi ministerhez. A kérvényhez csatolandók: Születési bizonyítvány; elemi iskolai negyedik osztályáról szóló bizonyítvány; legalább egy évi gyakorlatról szóló bizonyítvány mező-, kert-, szőlő- vagy erdőgazdaságból; szülői vagy gyámi beleegyező nyilatkozat (kiskorúak részére); orvosi bizonyítvány; a tanfolyam tartamára katonai szolgálat fent nem forgásának igazolása. A tanfolyam résztvevői ingyenes ellátásban, sőt évi 60 K ruhailletményben is részesülnek.

(Gy.) **Felvétel a m. kir. vincellériskolákba.** A bihariószegi, egri és pozsonyi m. kir. vincellériskolák kétéves tanfolyamán, valamint a nagyenyedi m. kir. vincellériskola hároméves tanfolyamán folyó évi október hónap 1.-én kezdődő 1908/1909. iki tanévre a felvétel iránt a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez intézett és egykoronás bélyeggel ellátott folyamodások folyó évi augusztus hónap 15.-éig nyújtandók be az illető vincellériskolák igazgatóságához. Felvétetnek legalább 16.-éves ifjak, akik a népiskolát sikeresen elvégezték és ép, erős, egészséges, a munkák végzésére alkalmas testalkatúak, erkölcsi tekintetben kifogás alá nem esnek és szabályszerű nyilatkozatot nyújtanak be — kiskorúak a szülők részéről — az évi 280 K ellátási díj megfizetésére. Szegénysorsúak részére egészen ingyenes és félfizetési helyek is vannak. A felvételnél előnyük van a katonai kötelezettségüknek eleget tett, vagy az alól felmentett egyéneknek, továbbá szőlőmívelőknek, pincekezelőknek, kertészeknek és kádároknak vagy azok fiainak. Részletes értesítés a vincellériskolák igazgatóságai útján szereshető.

(Gy.) **A kecskeméti gyümölcs- és zöldségszövetkezet piaca.** A kecskeméti piacon a hazai és külföldi árúak már megkezdtek sürgős munkájukat. Megindult a kivitel a kontinens ama részeire, ahol a kecskeméti kerti termények be vannak vezetve. Az üveggye métermázsája 40—60 K-ért kelt; a kajszibarack kezdő ára 40—60 K körül volt. Kora nyári alma és körte 20—30 K-ért el. Cseresnye 8—32 K. — Zöldpaprika ezre: 12—20 K. Uborka ezre: 12—20 K. Fejes káposzta száza: 8—24 K. Alma és szilva a legtöbb helyen óriási termést mutat. Csemegező talán annyi lesz, ha az időjárás kedvez, hogy a legszebb reményeket is túlhaladja. Így a szüret is bőnek ígérkezik. — A Kecskeméti Gazdasági Egyesület későbbi jelentése szerint a kecskeméti gyümölcspiacon az árak kilónként a következők voltak július 10.-én: Kajszibarack: 20—27 fill. Üveggye: 48—54 fill. Vajalma 22—34 fill. Tükoralma 30—40 fill. Doktorszilva 46—42 fill. Mórabéli szilva 8—10 fill. Egyéb

nyári szilva még hiányzik. Zöldségfélék. Ugorka darabja $\frac{1}{2}$ —3 fill. Fejeskáposzta 20—24 fill. fejenként. Paprika: 100 darab 1.20—1.40 K. Zöldbab 20—23 fill., paradicsom 28—32 fill., csemegeburgonya 14—18 fillér kilónként.

(Gy.) **Ugorkaszüret Nagykőrösön.** Az idej szokatlan meleg időjárás korán megérlelte Nagykőrös világgiazi cikké lett ugorkáját, amely a rekkenő melegben is még mindig bőven terem, de távolról sem oly tömördek mennyiségben, mint rendes időjárás mellett. A természetők mégis igen jól járnak, mert még ma (július hónap 10.-én) a kiszállítás harmadik hetében is szokatlanul nagy árat kapnak ugorkájukért. Ma 4 fillérért 6—8 darabot lehetett venni. A hajnali szürkületben már népesedik Nagykőrös megnagyobbított piaca. A kereskedők és bevásárlók veszik és hordatják össze 25 csomagoló-telepre az ugorkát, ahol legalább 450—500 főre tehető munkás, leginkább nők olvassák válogatják, varrják zsákokba az ugorkát. Házmagasságú rakások vannak az egyes telepeken, amelyeket délig alig győznek bepakolni; a társzekerek pedig még késő délután is hordják a vasúthoz. Az ugorkán kívül körtét, babot és most már nagy mennyiségben barackot is visznek ki. A napi elszállítás tízenyolc-hús vagon. A meggy métermázsája negyven korona, a baracké, amelyből a mai heti piacon 150 kocsinál több volt, 14—20 korona, körte 32 korona, bab 20 korona. Eddig csak helybeli kereskedők szállítottak, most idegenből is vannak. A kőrösiek Budapestre, Bécsbe, Prágába, Brünnbe Teplic-Schönauba és Kattovitzba exportálnak, a Bártfa vidékéről hetek óta itt időző lengyel, prágai és bécsi kereskedők egyenest a természetőkől veszik és küldik vonaton az ugorkát.

Szerkesztői üzenetek.

K. J. Mokrin. A kért szemzőhajtást a m. kir. Kertészeti Tanintézet igazgatósága fogja megküldeni.

S. M. Sopron. A J. Hitz hernyóenyvéről 12. számunkban a „Gyümölcsészeti Szakosztály”-ról szóló közleményünkben megírtuk, hogy az Prágában készül. Tessék tehát a gyárosnak szóló levelet Prágába címezni.

Közs. Előljáróság, Szilbács. Az alma értékesítéséről cikket hozunk az augusztusi vagy szeptemberi számban; ebben benne lesz az almabor készítése is. Erről különben 1904-es évfolyamunkban a 181.—183. oldalon külön közlemény is jelent meg, amelyet címükre megküldöttünk.

G. L. Alibunár. A beküldött chlorotikus körtefa-levelek száraz foltjai nem gomba-eredetűek. Lehetnek azonban pörkölési foltok, vagy ha nem azok: úgy egyszerűen a chlorotikus leveleken jelentkezni szokott száradási foltok. A chlorózis oka az alanyon kívül leginkább a talajban lehet. Okozhatja túlságos szárazság, túlságos nedvesség, esetleges táplálék-hiány, igen magas mésztartalom, de része lehet abban a téli fagynak és az állati ellenségeknek, valamint a gombabetegségeknek is.

F. K. Somostelke. Amint lapunk f. évi 10-ik számának 27. feleletéből is kiolvasható, a felkutatott és letiprott hangyabolyba 20—30 gramm szénkéneget kell feckendezni, amitől a hangya elpusztul. Fáktól úgy is lehet távol tartani a hangyát, hogy a fák derekán enygyűrűt alkalmazunk, amire nézve a 26. sz. felelet ad részletes útbaigazítást. Az ott említett J Hitz prágai gyáros hernyóenyvét (Combiniertes Patent-Raupenleim) a fa törzsére kötött kéregpapirosra kell kenni, tehát nem közvetlenül a törzsre, mert utóbbi módon alkalmazva a fának ártalmára lehet, amint azt f. évi 12. lapszámunk „Vegyes közlemények” című rovatában „A gyümölcsészeti szakosztály júniusi gyűléséről” szóló közleményünkben részletesebben megírtuk.

K. J. Mokrin. A beküldött szőlőleveleken csak ugyan lisztharmat volt megállapítható. Kénporozás vagy 1%-os kénmájoldattal való permetezés segít a betegség ellen.

G. J. Soroksár. A „Borászati lapok” szerkesztőségének címe: Budapest, IX., Üllői-út 25. sz.

G. A. Apatin. Vértetűről szóló és a m. kir. áll. Rovartani Állomástól készített védekezési útmutatást küldtünk.

V. B. Csoknya. Előljáróság Szilbács. M. A. Eperjes. Cs. Á. Vágmedence. B. J. Mohol. B. I. Pécs. N. S. Alsószakony. A. I. Facset. T. J. Kiskúnfélegyháza P. J. Mohács. V. J. Kolozsvár. Cs. I. Miskolc. M. M. Budapest. Levelt irtunk.

HIRDETÉSEK.

Ingyenes hirdetés nincs!

HIRDETÉSI DIJTÁBLÁZAT:

Nagyobb hirdetések	1 évre	1/2 évre	1/4 évre	Egyszeri közlemény	Apró hirdetések:	fillér
	korona	korona	korona	korona		
Egész oldal	600	400	200	80	Minden egyes szó	4
1/2	300	200	100	40	kövért betűvel	8
1/4	150	100	50	20	3-szori közlés után 20% engedmény.	fél-
1/8	75	50	25	10	Hivataloknak, községeknek, egyesületeknek, szövetségeknek	áron

A hirdetési díj előre fizetendő. Hirdetni csakis kertészeti, szőlészeti és mezőgazdasági érdekű tárgyakat lehet. A hirdetési szövegnek legkésőbb minden hónap 5-éig és 20-áig kell beérkeznie a kiadóhivatalba (VI., Gr. Zichy Jenő-u. 3.) a hirdetési díjjal együtt.

FAISKOLA - CIKKEK

n. m. gyümölcsfák, díszfák, fasorfák, díszbokrok, fenyőfélék, rózsák, évelő virágok, spárgagyökerek, csometék stb. szállítására, valamint kertek alakítására és fasorok ültetésére terv és költségvetés szerint ajánkozik.

PECZ ÁRMIN

CS. és KIR. UDV. MŰKERTÉSZ ÉS FAISKOLA - TULAJDONOS
Budapest, VIII., Kálvária-tér 8.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Újdonság.

Szabadalmazva.

ÜVEGHÁZI és MELEGÁGYI ABLAKKERET

vasból és falécből szerkesztve, tehát elpusztíthatatlan, 1 m. széles, 1.50 m. hosszú, darabja csak 5 korona. A keretek tetszés szerinti más méretekben kaphatók. Árjegyzék ingyen és bérmentve kapható:

TÖRÖK IÓZSEF szabadalm. üvegházi és melegágy-keretgyárban
SZEPE-SZENTEN Szepes-megye.

Vas és fa elpusztíthatatlan.

Gyümölcsstermesztőket érdekel!!!

A hernyók, rovarok ellen bámulatos gyorsan és egész biztosan védekezhetünk

Amerikai összetételű gyümölcsfapermetező anyaggal.

A fának vagy lombjának nem árt. Hatása meglepő. 100 liter permetező-lé előállításához 1 doboz anyag kell, ára 1 korona. Próbául 2 doboz is rendelhető, 5 dobozt ellenben bérmentve küldök. Megrendelések:

CSÁSZÁR ANTAL BUDAPEST főpostafiók 38.

küldendők.

A FARKAS-féle KECSKEMÉTI „HERNYÓIRTÓ“

Biztos hatású a gyümölcsfák, cserjék, ribizke-, pizske-bokrok stb. hernyói ellen, — a paizs- és vértetek, az alma- és szőlómoly ellen. Ha május elején midőn a hernyók már kikeltek, ezen szerrel, melyhez csak tiszta víz szükséges, a fákat szőlőpermetezővel megpermetezik, azon perctől kezdve a hernyók ott több kárt nem okoznak, néhány nap múlva elvesznek éhen. **Ára egy csomagnak** (mely 80 liter vízhez való) 60 fill. Postán 4 csomagnál kevesebb nem küldetik. Miután sok felé utánozzák — tessék a valódira figyelemmel lenni! Kapható:

FARKAS IGNÁCZ GYÓGYSZERTÁRÁBAN **KECSKEMÉTEN.**
A „MÁTYÁS KIRÁLYHOZ“

ELISMERŐ IRATOK.

Farkas Ignác gyógyszerész úrnak, Kecskemét.

Miután hernyóirtó porával a múlt évben meg-
lepő eredményt értem el — kérek ismét 8 csoma-
got postautánvétellel. Kiváló tisztelettel.

Bánfalu (Moson megye) 1908. március 18.

Weninger Lajos jegyző.

Tekintetes gyógyszerész úr!

Kérek alássan a Farkas-féle Hernyóirtó szeréből
8 adagot, amely 640 liter vízhez való, olyat, minőt
tavaly hozattam, mely mindenféle fának jó sikerrel
használt. — Szentés (Csongrádm.) III. tized 558. sz.
1901. április 14. Tisztelettel **Bartus István.**

Tekintetes gyógyszerész úr!

Miután Hernyóirtó pora sok fáradságos munká-
tól megkimélt, a múlt évben gyümölcsfáimat telje-
sen megmentette a hernyóktól. És azt valóban ura-
ságod Hernyóirtó porának köszönhetem. Ennél fogva
kérek ismét 5 csomag Farkas-féle Hernyóirtót után-
vétellel küldeni. Mindezek után maradok tisztelettel
Feketehegy, 1901. április 13.

Bódiás Benő gyümölcsfa-kertész.

Tek. Farkas Ignác úrnak Kecskemét!

Kérem legyen szives soraim vételével azonnai
küldeni 8 csomag Hernyóirtó port. Igen felkérem,
hogy jó legyen; tavaly igen meg voltam elégedve,
minek utána nagy sikert aratott. — Hódmezővásár-
hely, V. Jókai-u. 1. — 1901. április 16.

Kiváló tisztelettel **Mihály Flórián** gazdálkodó.

Tekintetes gyógyszerész úr!

Kérek abból a Hernyóirtó szerből 8 adagot, mert
kötő hatása van, a hernyót nagyon pusztítja.
Szalk-Szent-Márton. **Kenesey Lajos** bognár-mester.

Tekintetes Gyógyszerész úr!

Istentől minden jó kívánságomat küldöm s tiszte-
lettel tudatom, hogy a hernyóirtó szerünk, amit a múlt
évben hozattunk, elfogyott. Hála Istennek, nagy siker-
rel használtuk; szíveskedjék küldeni azonnal 4 cso-
magot, mert már az egres-bokrok levelek és ezek
nél is kiválóan hasznos. A régi papirosát ide mellőke-
lem, hogy csak ilyen szíveskedjék küldeni. Árát a pos-
tán, szokás szerint, utána fizetem. — Polgárdi (Fe-
jér-m.), Batthyányi-utca 388. — 1906. márc. 25.

Maradok tisztelettel

Sebők Imre.

Sertés-por. Sertés-dögvész ellen.

Ha járványos idő esetén a sertések időnként ezen
porból kapnak, belső részük megerősödik, amidőn
dögvészről féltetni nem kell, vagy ha a hizó emi-
már nem akar, ezen portól ismét teljes jó étvá-
gyat nyer. **Egy adag 24 fillér.**

Arabiai pókkenőcs. A lovak lábpókját, esontkinő-
véseit elmulasztja.

Egy tégely ára 2 korona.

Baromfi-epepor. Hizó szárnyas állatok elhullása
ellen a legjobb gyógyszer. Ára 25 darabra 1 kor.,
60 darabra 2 korona.

Lőrüh-kenőcs. Rühes lovak gyógyítására biztos
szer. Ára egy lóra való alagnak 2 korona.

Rozsféreg elleni por lovak részére. Egy adag 1 kor.

Alföldi erősítő fluid. Lovaknál rándulás, megeről-
tetés, sántulás vagy inmerevedés esetén hatásos
bedörzsölő szer. Egy üveg ára 2 korona.

Ajánljuk nagyobb szőlőbirtokosoknak tökéletesbitett

magyar fogatos szőlőpermetezőinket

melyekkel nagy munkaerő- és anyag-megtakarítás érhető el.

Most megjelent tavaszi szőlőmivelési árjegyzékünket **szőlővédekezési gépekről,**
permetező stb. anyagokról kívánatra bérmentve megküldjük.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-u. 31.

Szőlőbirtokosok figyelmébe!

: : **Négy szakvélemény.** : :

Nyilvános vegy. és baktériológiai int. München.

A peronosporánál bordói lével való permetezéskor csak 48 órai behatás után mutatkozik gyengülés, de nem öli meg teljesen a penészgombát, míg a Kristály Azurinnal való permetezéskor már 4 óra alatt jelentkeznek a hatások, a penészgomba gyengébb növekedésében, 6 óra után pedig már teljesen megöli.

Folyó évi november 29-én kelt beadványára nyilvánosan tudomásul adatik, hogy a klosterneburgi kísérleti szőlőtelepen az Ön gyára által szállított Azurinnal végzett kísérletek a peronospora leküzdésére teljesen kielégítő eredményt szolgáltattak.

Wien, december 16.

A földm. miniszterium.

A magyar királyi központi szőlészeti kísérleti állomás és ampelológiai intézet szakvéleménye.

Tanulmányok a szőlő fakórothadásáról.

A földművelésügyi m. kir. miniszter megbízásából írta: Istvánffy Gyula dr. tud. egy. r. ny. tanára, az ampelológiai intézet s a felsőbb szőlő- és borgazdasági tanf. igazgatója. II. köt. 222 old.

Myceliumölési kísérletek: 2%-os friss bordói lében, 2%-os Aschenbrandt-féle friss és 2%-os Aschenbrandt-féle régi kétéves bordói lében, 2%-os rézszulfátoldatban 24 órai áztatás után is életképes maradt a mycelium.

Azurinnak 2%-os oldata a mycelium életképességét annyira gyöngítette, hogy a mycelium mustban sem volt fejlődésre bírható.

A királyi uradalom szőlőiben az Ön Kristály-azurinjával végzett kísérletek legnagyobb megelégedésünkre sikerültek és tekintve a kisebb költségeket, a kevésbé körülményes alkalmazást, a jövőben peronospora ellen mindig használni fogjuk.

Wiesbaden. Teljes tisztelettel
Czéh András
kir. urad. tanácsos.

A valódi brüxeni Kristály-Azurin aránylag olcsóbb, mint a kékkőmész keverék, mert 400 liter vízhez csak 1 kgr. szükséges

Ára 3 kor. 20 f.

Megrendelhető Budapesten:

SZÜCS MIHÁLY

gazd. gépkereskedőnél

Budapest, VI., Gyár-utca 26. sz.

Tenyészképes ezüst prém-nyúlak 4—5 koronáért beszerezhetők, Scherk Gyula nyúltelepén, Bácsalmáson. (1)

Picea excelsa. Lucfenyő. Fürtösfenyő. 40 cm.-től 120 cm. magas drbonként 0:30 kronától 1:20 koronáig, 10 drb 2:80 koronától 11 koronáig, 100 drb 27 koronától 100 koronáig, 1.000 drb 260 koronától 900 koronáig kapható Copony első magyar díszfenyőfaiskolájában Kőrmenden. 120 fajta fenyőfákról szóló képes árjegyzék ingyen. (2)

A közismert és hazánkban is már sokoldalúlag kipróbált

SCHACHT-féle GYÜMÖLCSFA- KARBOLINEUM

ezután már csak tömörített alakban mint kivonat kerül forgalomba, ami által e szer jelentékenyen **olcsóbbodott**, mert így háromszor annyi vízkeverést is eltűr, mint az eddigi. Most a lombos fák és bokrok feeskendezésére a „B” jelűt kell alkalmazni és pedig 1 : 9 arányban. (1 kg. B jelű 9 liter vízzel vagy még többel keverendő.)

STRAUB U. festéküzletben

Budapesten, IV., Városház-utca 4.

Aranyérem
Budapest, 1902.
Alapított 1876.

Unzeitig Ferencz

cs. és kir. udvari szállító

különlegességi gyára
teljes növényházak
építésére és
melegvízfűtése-
k berendezésére.

BUDAPEST = WIEN,
VIII. Gyöngytyúk-u. 7. XIII/2. Reingasse 32-34.

Terv- és költségvetést díjtalanul készítenek.
Helyszíni megbeszélés nem lesz felszámítva.

Szőlővessző hazai gyökeres. Mézes fehér Olasz rizling telek-üresedés miatt jutányosan eladó. Kék óriás ezüstszőrmés nyúlak, a hány hónapos, annyiszor 2 koronáért eladó. Weisz Sándornál, K.-Nyék (Fejér-m.). (3)

Eladó szörme-fajnyúlak. Elsőrendű — pécsi kiállításon elismerést nyert — példányok ivadékaik, ezüst- és orosznyúl 7-hónapostól egy-évesig mindkét nembeli darabja 8 korona. Fialabbak 2 hónaptól kezdve hónaponta 2 korona. Csomagolás ingyen. Minden rendeléshez etetőtál és rács kedvezményképp mellékelve. Porrogszentkirály, u. p. Porrog-Somogy, Záborszky Kálmán tanító. (4)

Nyúltenyésztő mintatelep, Csillaghegy, elad belga óriási, bécsi kék, ezüst normandi hús fajnyúlakat. Válaszbélyeget! (5)

Megjelent a Gyümölcskertészeti Lexicon első füzeté. Magába foglalja az ablaktalás és almamoly közti címekeket 32 ábrával. Részletesen tárgyalja 24 ábrával az almafafélék metszését. Megrendelhető füzetenként 1 koronaért Eötvös Lajosnál Tarczal (Zemplén-m.). (6)

Tenyésztésre alkalmas Belga óriás házinyúlak, 70 centiméter hosszú szülőktől származó fiak. Kaphatók Copony Edénél Körmenten. 3-hónapos ára 6 korona. (7)

Eladó hegyiborok: 500 hl. elsőrendű fehérbor 41 koronájával, 250 hl. elsőrendű schillerbor 37 koronájával, 50 hl. törkölypálinka 62 koronájával helyben hordó nélkül. Weisz János szőlőbirtokos, Fehértemplom, Sütő-utca 11. sz. (8)

Sodronykerítés-fonó gépet küldök 60 koronáért, amelyen mindenki azonnal készíthet sodronykerítéseket. Kész sodronykerítések tövisesen befonott szélekkel, tetszés szerinti erősségű tartó sodronyokon olesón szállíttatnak. Resch József Sándor, Bács, Bácska. (9)

Csemetevédő nádköpenyek, melegágytakarók, komlószáritók, árnyékolók. Korai fagyok, tavaszi kedvezőtlen időjárás viszontagságai ellen legjobban megvédelmezhetjük magvetéseinket a **Széki Gazdák Szövetsége** (Szék, Szolnokdoboka m.) által teljes sűrű szövésű, csöves nádból készített **melegágytakarók** használata által. Ezek szélessége 1 méter, hosszúsága 10 méter, ára négyzetméterenként galvanizált sodronnyal 20 f., horganyozottal 25 f. Ugyanott nyúlkárok ellen védelemző **csemetevédő nádköpenyek** is kaphatók 120 cm. magasságban, 40 cm. szélességben, darabonként galvanizált sodronnyal 10 f., horganyozottal 12 f. árban. Ezrenként 10% árengedmény. E köpenyek kívánatra más mértékben is készíthetők magasságban deciméterenként 1 fillér, szélességben 2 f. árkülönbözettel. Az árak Széken, vagy a szamosújvári vasúti állomáson értendők. Ugyanott beszerezhetők **komlószáritók, árnyékolók, mennyezeti és vasbeton nádszövetek** is. Megrendeléskor az összeg 25%-a beküldetni kéretik. A háziiparos tagok érdekében számos megrendelést kérünk. (10)

Mezeinyúl színű, felálló fülű 3 hónapos belga óriás nyúlak, kaphatók drbonként 4 koronáért, Biró József tanítónál Homokszentgyörgy. (11)

Pergetett méz. 5 kiló bérmentve fehér 8 korona, sárga 7 korona, Török József méhtelepéről Öcsöd. (12)

„Borvásár” című, a bor jó értékesítése, nyilvántartása, kezelése, a termés állása, a biztosítás stb. kérdéseiben, fölkeri azon termelőket, akik a tudósítói tisztet elvállalják, hogy jelentkezni sziveskedjenek. Rövid tudósítás egyidejűleg kívánatos. A szerkesztőség (Budapest, VI., Teréz körút 43/a. III. 17). (13)

Mindenféle gyümölcsmagvat, valamint egyéb famagvakat megveszek, Faragó Béla, Zalaegerszege. (14)

Betöltendő állások és ajánkozások.

Kertészsegéd, nem igen fiatal, esetleg nős, állandó állásra felvétetik Copony Ede díszfenyő-faiskolájába. Körmenten. (15)

Keresek: Kertészetem minden ágában jártassággal és több évi gyakorlattal bíró, oly nős középkorú kertészt újévig, bármely időben belépésre, kinek neje földmérésemet kezelje. Az illető pedig, konyhakert, fűskola és kisgazdaság minden ágában jártassággal bírjon, hogy azokat önállóan vezetni képes legyen. Fizetés: kertésznek évi 480 korona, lakás, fűtés, és az általa előállított termények árából 10%, italmérés kezelésért 360 korona. Sigmond Elek Alsó Szt. Mihályfalva (Torda Aranyos vm). (16)

Egy ügyes fiatal segéd ajánkozik azonnali belépésre. Értesítést ad Krebs főkertész, Szarvas (Békés-megye). (17)

Kertészt keresek vízvezetékekkel ellátott gyümölcskertem általányért rendben tartására, esetleg jutányos feltételekkel bérletére. Budapest Léderer-telep. (18)

Végzett vízmester és műkertész, kinek földművesiskolai végzettsége is van, állást keres. Levélbenszives megkereséseket kér, Borbély Pál címre, Kerekegyáza (Pest-vármegye). (19)